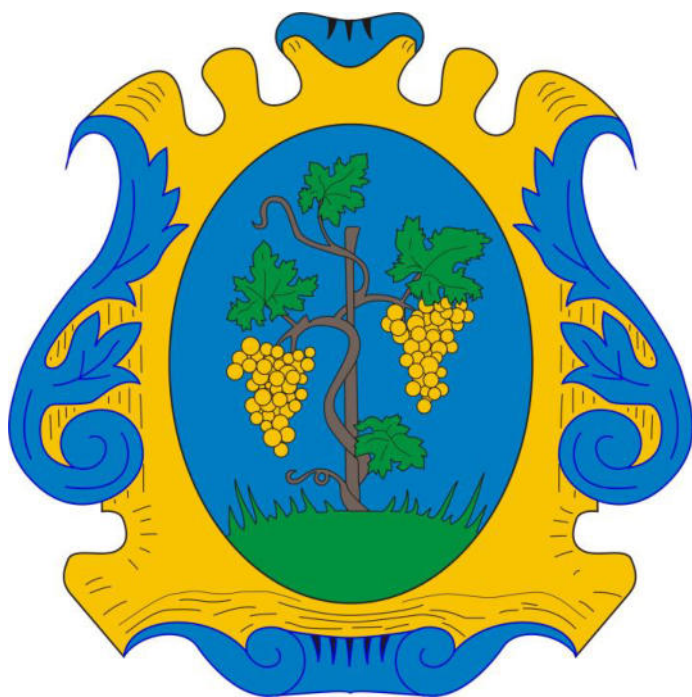

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Pécsely Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
1. A HEP IT részletei.....	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
Jövőképünk.....	78
3. Megvalósítás	82
3.1 A megvalósítás előkészítése	82
3.2 A megvalósítás folyamata	82
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	84
3.4 Nyilvánosság	85
3.6 Érvényesülés, módosítás	86
4. Elfogadás módja és dátuma	87

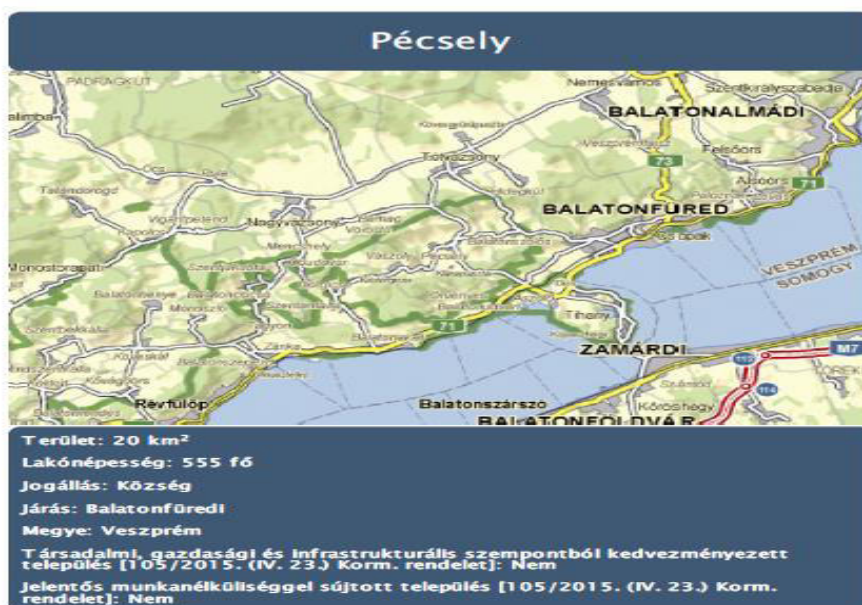
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Pécsely Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹

A település bemutatása

Pécsely, a több mint 600 fő lakosú kistelepülés a Balaton-felvidék egyik szép fekvésű részén, a Pécselyi-medencében található. Balatonfüredtől tíz, a Balatontól öt km-re Tihanytól északra fekszik.

A legősibb emberi településnyomok kb. hétezer évre nyúlnak vissza. A hét évezred alatt sok nép, sok kultúra telepedett le itt, e dombok által ölelt völgytekőben. A délnyugati-északi-északkeleti szelektől védett medence kedvező mikroklimája, valamint a Balaton-felvidék magaslatairól bőven csörgedező források és patakok évezredek óta ide vonzották az embert. Napjainkban is a szép táj, a tiszta levegő és a nyugalom az, ami várja az idelátogató turistákat. A régmúlt emlékei lépten-nyomon felsejlenek a ma embere számára. A település gazdag történelméből kiemelkedik az egyik fő látnivaló, a középkori Zádor-vár romja. A XIV. században épült vár a túrázó, sátorozó turisták kedvelt célpontja, ahonnan szép kilátás nyílik a Balatonra. A Balatonra nyíló panoráma ritkán látott élményben részesíti a kirándulókat.

A közelmúlt évszázadaiban a mezőgazdaság adott munkát az itt lakó embereknek. Pécsely jellemzően szőlő- és bortermelő vidék. A Zádor-vár környékén, de a környező hegyeken is szép szőlőültetvények és présházak ékesítik a tájat. A szőlő, a bor és a pálinka végig jelen volt a mindennapokban, és napjainkban kezdi visszanyerni meghatározó szerepét. Éledezik a borturizmus, az itt termelt finom nedű méltó arra, hogy a messziről jött látogató szomját oltsa. A település életében nagy jelentőséggel bír a Balaton közelsége mind az itt lakók, mind a környék vendégei számára. Pécsely, a csendes, nyugodt falu várja a pihenni és kikapcsolódásra vágyó turistákat.

A pécselyi medence a közelmúltban kialakított "Balaton-felvidéki Nemzeti Parknak" a fővároshoz legközelebb eső területén, mintegy a park kapujában fekszik, a Tihanyt Nagyvázsónnyal összekötő, üdülők által gyakran látogatott út mentén.

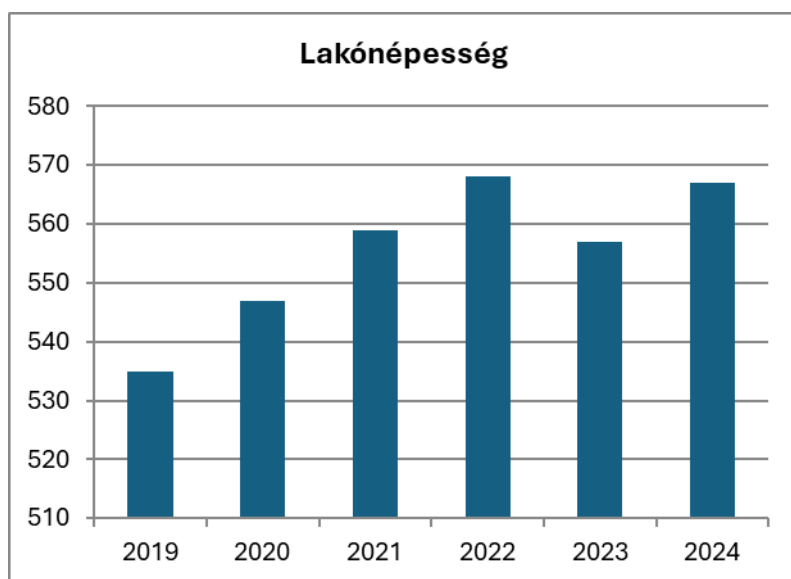
Ezen a helyen, az út mellett állított a község kopjafát, s kezdte meg a "Honfoglalás" emlékére kialakítandó park fáinak ültetését. A Millenniumi Parkban került elhelyezésre egy régi bálványprés, mely állagmegóvás után egy fedett helyet kapott. Innen indul a Kökőrcsin tanösvény, mely a helyi jellegzetességeket mutatja be, mind a kiemelkedő növény- és állatfajok, mind az épített környezet terén.

A helyi embereknek fontos értékeik felismerése, gondozása és továbbörökítése, melyen a helyi Értéktár Bizottság a lakosságot bevonva folyamatosan dolgozik.

A település demográfiai helyzete

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	535	bázis év
2020	547	102,24%
2021	559	102,19%
2022	568	101,61%
2023	557	98,06%
2024	567	101,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

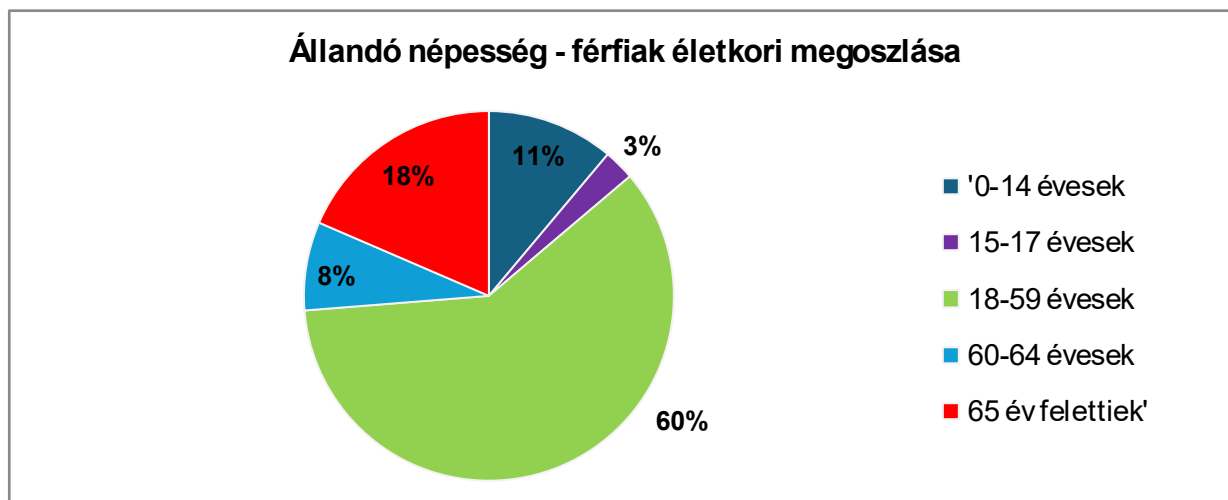

A lakónépesség száma 2019 és 2022 között folyamatos növekedést mutat, amely mérsékelt, de stabil gyarapodásra utal. 2023-ban átmeneti csökkenés figyelhető meg, majd 2024-ben ismét növekedés következik be, közelítve a korábbi csúcshoz. A változások mértéke egyik évben sem tekinthető drasztikusnak, ami viszonylag kiegyensúlyozott demográfiai folyamatokra utal. Az adatok alapján a település népességmegtartó képessége összességében kedvező. A rövid távú ingadozások mögött természetes népmozgalmi és vándorlási hatások egyaránt állhatnak.

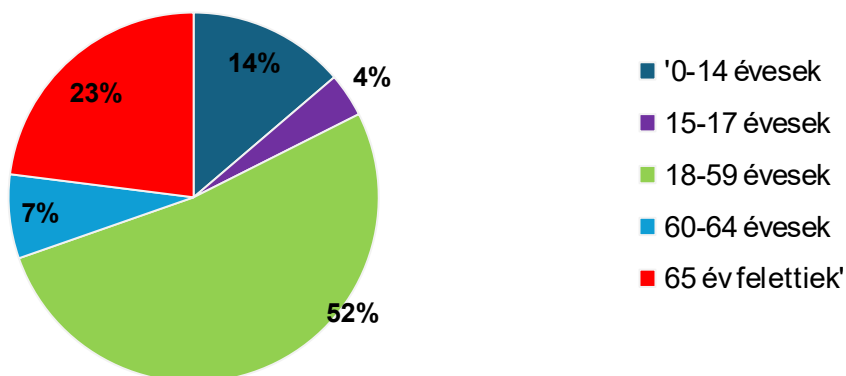
Pécselyen a lakónépesség összességében stabilitást mutat, ami kedvező alapot teremt a helyi közszolgáltatások és fejlesztések hosszú távú tervezéséhez.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	297	313	610	48,69%	51,31%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	1,48%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	33	43	76	5,41%	7,05%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	12	20	1,31%	1,97%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	178	163	341	29,18%	26,72%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	23	23	46	3,77%	3,77%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	55	72	127	9,02%	11,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

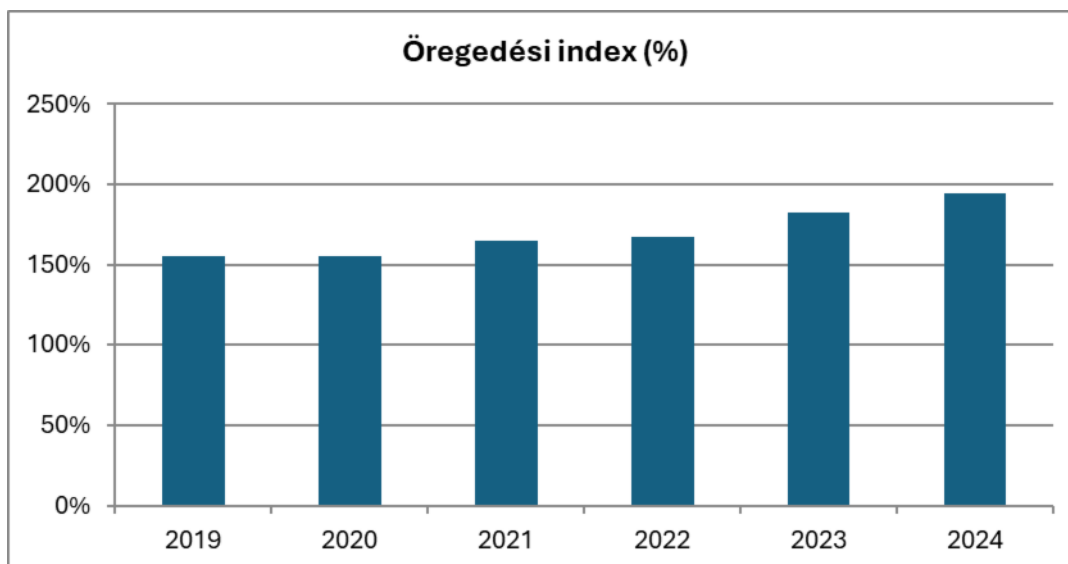
Az állandó népesség nemek szerinti megoszlása kiegyensúlyozott, enyhe női többlettel, ami elsősorban az idősebb korcsoportokban jelentkezik. A gyermekkorú népesség aránya alacsony, különösen a 0–2 évesek és a 15–17 évesek körében, ami hosszabb távon utánpótlási és intézményfenntartási kihívásokat jelezhet. A legnépesebb csoportot a 18–59 éves aktív korú lakosság alkotja, ugyanakkor arányuk nem tekinthető kiemelkedőnek. A 60 év feletti népesség együttesen jelentős súlyt képvisel, különösen a 65 év felettiek esetében, ahol a nők száma számottevően magasabb. Az adatok összességében előregedő korstruktúrára utalnak.

Pécselyen a fiatal korosztály alacsony aránya és az idősök növekvő súlya indokoltá teszi az ifjúságmegtartó és az idősellátást erősítő helyi intézkedések egyidejű tervezését.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	118	76	155,26%
2020	115	74	155,41%
2021	122	74	164,86%
2022	127	76	167,11%
2023	126	69	182,61%
2024	132	68	194,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

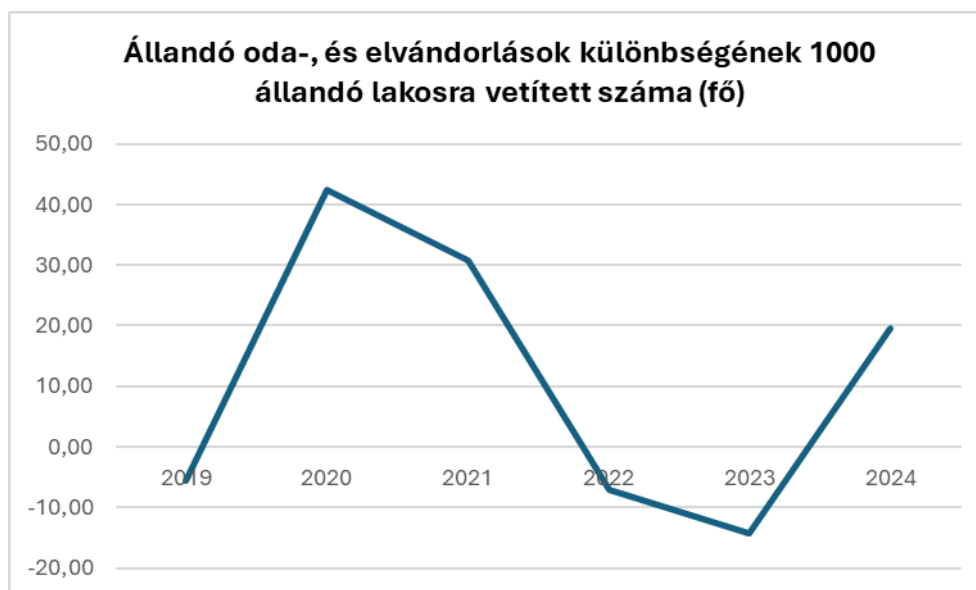

Az öregedési index értéke a vizsgált időszak egészében folyamatos emelkedést mutat, ami az idős népesség arányának növekedését és a gyermekkorú lakosság csökkenését jelzi. Míg 2019-ben már így is jelentős volt az idősek túlsúlya, 2024-re az index közel 200%-ra emelkedik, ami kifejezetten előregedő korstruktúrára utal. A 65 év felettiek száma összességében nő, miközben a 0–14 évesek létszáma enyhén, de tartósan csökken. Ez a folyamat hosszabb távon munkaerő-piaci és ellátórendszeri kihívásokat vetít előre. Az adatok egyértelmű demográfiai egyensúlytalanságot jeleznek.

Pécseyen az öregedési index gyors növekedése kiemelten indokolja az idősbarát települési környezet és szolgáltatások fejlesztését, valamint a fiatal családok letelepedését ösztönző intézkedések erősítését.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-5,59
2020	42,51
2021	30,74
2022	-7,10
2023	-14,22
2024	19,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos a kistérség egészére jellemző, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát, ami természetes fogyáshoz vezet, de ezt kiküszöböli a vándorlási különbözet. A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzerejét tekintve pozitív, bár a vizsgált időszakban változó rapszodikus képet mutat, egyik évben az odavándorlás másik évben az elvándorlás a jellemző. Mégis azt mondhatjuk, hogy az odavándorlás inkább jellemző. Ez a település városhoz való közelségének, az itt található munkalehetőségeknek és a település dinamikus fejlődésének és természeti adottságainak köszönhető.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-3,72
2020	-22,18
2021	-14,47
2022	-10,65
2023	-3,56
2024	-3,56

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai összetételére kedvezőtlenül hat, hogy a fiatalok aránya az egész térségben alacsonyabb, mint az idős népesség aránya. A község természetes szaporodási egyenlege az elmúlt években negatív előjelű volt, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma alacsonyabb, mint az elhalálozások száma, ez annak bizonyítéka, hogy a pozitív előjelű odavándorlások ellenére a településen még mindig nagyobb arányban élnek idősek. Az idős népesség növekvő aránya az idős ellátás, a szociális ellátás területén jelentős feladat elé állítja a település önkormányzatát.

A 2019–2024 közötti időszakot vizsgálva a társadalmi és gazdasági folyamatokat jelentős mértékben befolyásolta a COVID–19 világjárvány. A Covid-19 járvány jelentős hatással volt Pécsely időskorú lakosságára is, amely az elhalálozások számának növekedésében is megmutatkozott. Az idősebb korosztály körében a fertőzés súlyosabb lefolyása és a járványhelyzet miatt a halálozások emelkedése kiemelkedően látható volt.

Értékeink, küldetésünk

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pécsely település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-

értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők,

romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Pécsely Község Önkormányzat Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, amelyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják. A Képviselő - testületnek a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. Évi CLXXXIX. törvény értelmében kötelező és önként vállalt feladatai vannak.

Pécsely Község Önkormányzatának Képviselő - testülete önként vállalt feladatai:

- rendkívüli települési támogatás
- átmeneti segély nyújtása
- temetési segély nyújtása
- újszülött támogatás nyújtása
- kitüntetések adományozása
- széles közösséget érintő rendezvények szervezése, támogatása
- civil szervezetek anyagi támogatása

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Pécsely Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 7/2005. (X. 03.) sz. határozatával alkotta meg és fogadta el a Képviselő - testület. Az előírások hatálya kiterjed Pécsely Község Közigazgatási területére. A község területén területet használni, telket alakítani, építményt, épületegyüttest építeni, alakítani, bővíteni, helyreállítani és lebontani e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A jelenleg hatályos településrendezési tervet az Önkormányzat Képviselő – testületének **5/1997.** rendeletében állapította meg.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer 2013. évtől átalakult. A korábban önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a "klasszikus" értelemben vett önkormányzati feladatok teszik. Ezen helyi közügyek ellátását 2013. évtől egy - az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - általános jellegű támogatás biztosítja. Ennek figyelembevételével készült el az önkormányzat költségvetési koncepció.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pécsely Község Önkormányzata tagja a Balatonfüredi Kistérség Többcélú Társulásnak.

A Társulás teljes egészében lefedi a 2003-ban létrehozott Balatonfüredi KSH kistérséget, és a 2000-ben létrehozott Balaton Kiemelt Üdülőkörzet egyik fontos északi egysége.

A térséghez tartozó települések a Balaton partján és a Balaton-felvidéken helyezkednek el. A kistérség területe 320 km².

A Balaton-felvidék domborzati viszonyaira a hegységi, dombsági és síksági domborzattípusok is jellemzőek.

A térségen belül al-körzeteket határolhatunk le, melyek társadalmi, gazdasági, természeti szempontból összetartoznak. A határok, a településcsoportok nem minden esetben válnak el élesen egymástól, néhol egy-egy település két csoporthoz is sorolható. Ezek:

Balatonfüred városkörnyéke: Aszófő, Balatonszőlős, Csopak, Lovas, Paloznak, Tihany

Partmenti tengely: Örvényes, Balatonudvari, Balatonakali, Zánka, Balatonszepezd

Balaton-felvidék: Pécsely, Vászoly, Pécsely, Óbudavár, Balatoncsicsó, Szentantalfa, Szentjakabfa. Tagyon, Monoszló.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze.

A 2019–2024 közötti időszak társadalmi és gazdasági folyamatait jelentős mértékben befolyásolta a COVID–19 világjárvány. A 2020–2021-es években bevezetett járványügyi korlátozások, a gazdasági visszaesés, valamint a munkaerőpiac átalakulása különösen érzékenyen érintette a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat.

A járvány hatására több mutató – így a munkanélküliség, az inaktivitás, valamint egyes szociális ellátások igénybevétele – átmenetileg kedvezőtlen irányba mozdult el. A 2022-től kezdődő időszakban fokozatos stabilizáció figyelhető meg, azonban egyes területeken a járvány hosszabb távú társadalmi következményei továbbra is érzékelhetők.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakran használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él, és esélye sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kitörjön.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő probléma nincs.

A községben a roma származásúak szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és megváltozott munkaképességűek.

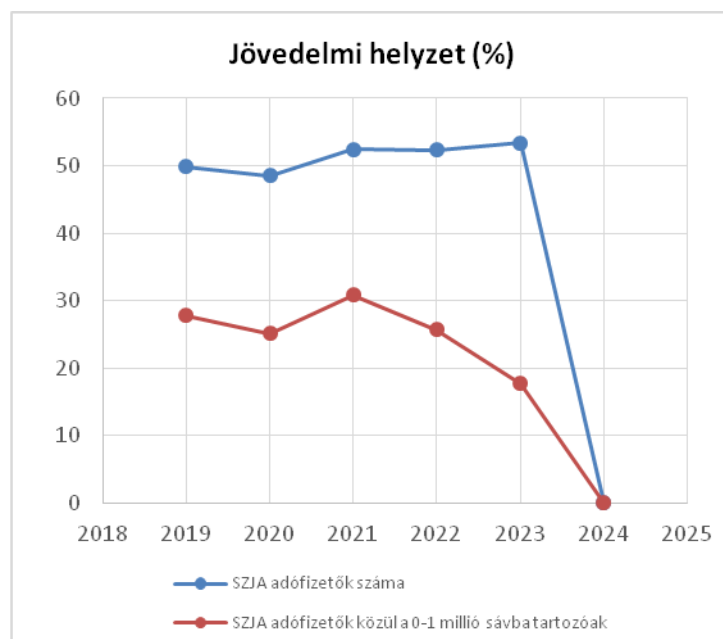
Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte, a környék turisztikai szezonálisága.

A lakosság pénzeszközeibe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, arra gondolva, hogy egy haláleset gyermekeiket anyagi terheléssel ne sújtsa.

A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házakban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak a jövedelmi helyzettől függően nagyobb részben karbantartottak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	49,83	27,80
2020	48,58	25,17
2021	52,45	30,84
2022	52,30	25,71
2023	53,34	17,74
2024	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az SZJA-adófizetők aránya Pécsely község állandó népességéhez viszonyítva a vizsgált időszakban összességében emelkedő tendenciát mutat. A 2020-as évben tapasztalható csökkenés a COVID–19 járvány gazdasági hatásaival hozható összefüggésbe.

A 2021-es évtől kezdődően az adófizetők aránya növekedett, ami a foglalkoztatási helyzet fokozatos stabilizálódására utal. Az SZJA-adófizetők körében a 0–1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya 2021-ben megemelkedett, majd 2022–2023-ra jelentősen csökkent. Ez a jövedelmi viszonyok javulását és a magasabb jövedelmi sávok irányába történő elmozdulást jelzi. A 2024. évre vonatkozó 0,00 értékek az adatközlés hiánya miatt nem értékelhetők.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

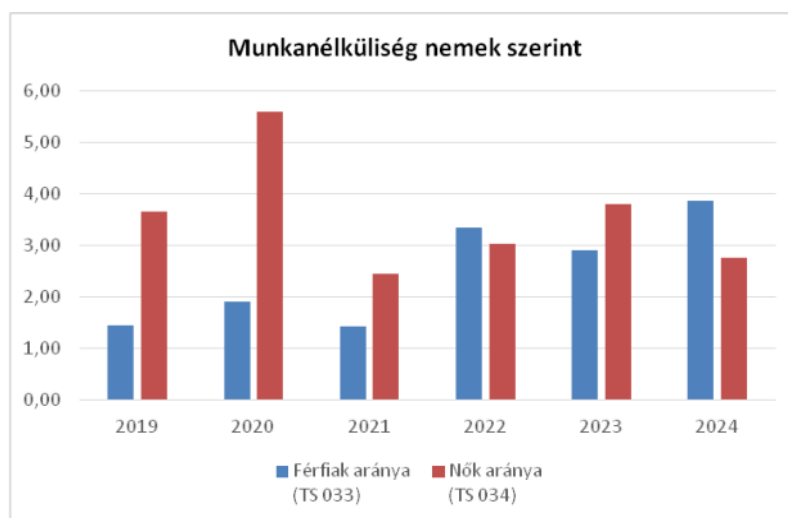
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	1,45	3,66	2,56%
2020	1,90	5,58	3,74%
2021	1,42	2,45	1,94%
2022	3,35	3,03	3,19%
2023	2,90	3,79	3,35%
2024	3,86	2,76	3,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

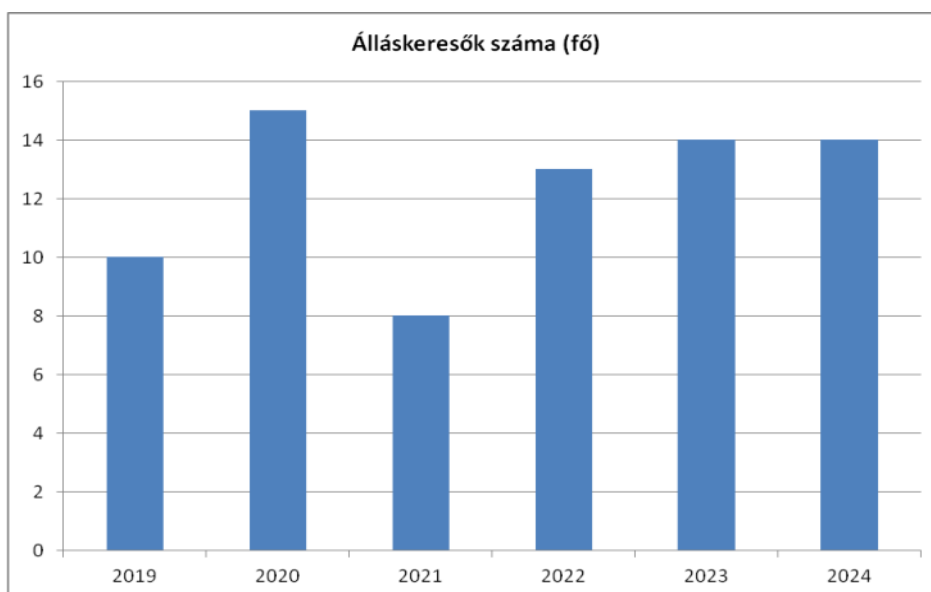

A nyilvántartott álláskeresők aránya a 15–64 éves népesség körében 2019 és 2024 között ingadozó tendenciát mutat. A 2020-as évben mind a férfiak, mind a nők esetében emelkedés figyelhető meg, amely a COVID–19 járvány munkaerőpiaci hatásaival magyarázható. 2021-ben jelentős csökkenés következett be, ami a gazdaság újraindulásával és az átmeneti foglalkoztatási programok hatásával hozható összefüggésbe. A 2022–2024 közötti időszakban ismét mérsékelt emelkedés tapasztalható, különösen a férfiak körében.

A nemek közötti különbségek a vizsgált időszakban változóak, azonban összességében a nők munkanélküliségi aránya több évben meghaladta a férfiakét.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	10	15	8	13	14	14
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	14,29%	14,29%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	7,14%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	6,67%	12,50%	7,69%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	2,00	3,00	1,00	1,00
	%	20,00%	6,67%	25,00%	23,08%	7,14%	7,14%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	3,00
	%	0,00%	6,67%	0,00%	0,00%	7,14%	21,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	3,00	1,00	1,00	2,00	4,00
	%	0,00%	20,00%	12,50%	7,69%	14,29%	28,57%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	2,00	0,00	3,00	1,00	1,00
	%	20,00%	13,33%	0,00%	23,08%	7,14%	7,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,14%	7,14%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	7,00	4,00	3,00	3,00	2,00
	%	40,00%	46,67%	50,00%	23,08%	21,43%	14,29%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

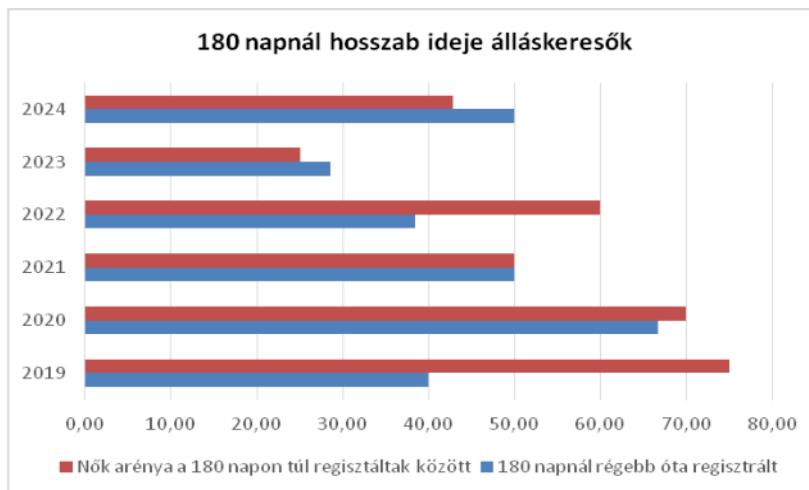

A nyilvántartott álláskeresők aránya a 15–64 éves népesség körében a vizsgált időszakban változó képet mutat. A 2020. évben tapasztalható emelkedés a rendkívüli gazdasági körülményekkel hozható összefüggésbe. 2021-ben átmeneti csökkenés figyelhető meg, amelyet a foglalkoztatási helyzet rövid távú javulása kísért. A 2022–2024 közötti időszakban mérsékelt növekedés tapasztalható, különösen a férfiak esetében. A nemek közötti különbségek a vizsgált években ingadozóak, azonban több évben a nők munkanélküliségi aránya volt magasabb.

A munkanélküliség alakulását Pécsely községben jelentős mértékben befolyásolja a turizmusban foglalkoztatottak magas aránya és az ágazat szezonális jellege.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	40,00	75,00
2020	66,67	70,00
2021	50,00	50,00
2022	38,46	60,00
2023	28,57	25,00
2024	50,00	42,86

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

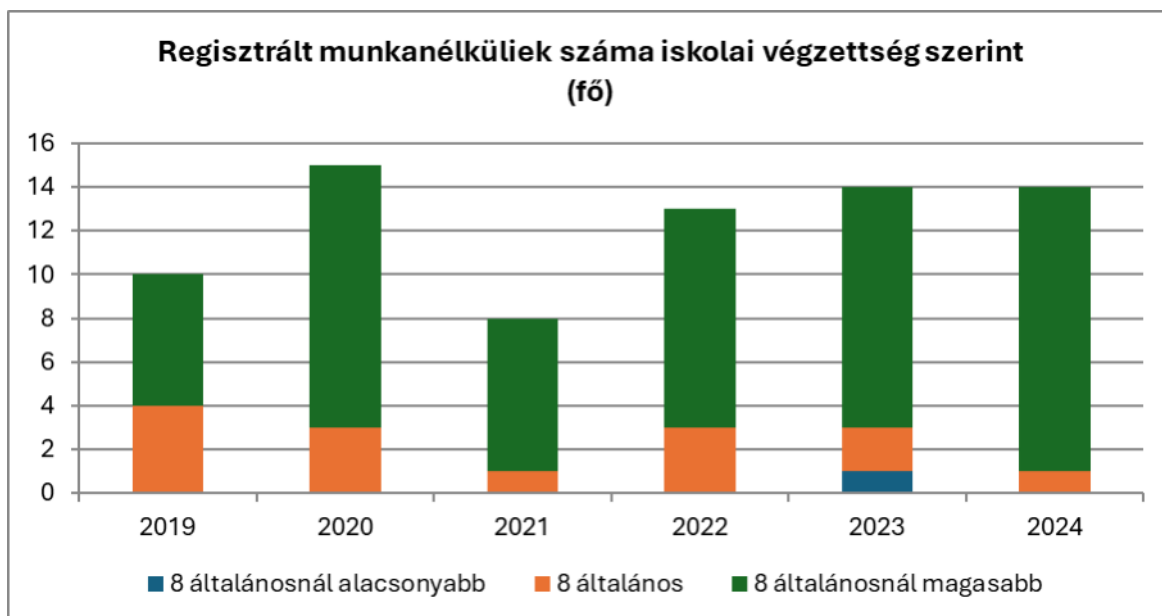
A tartósan, 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya a vizsgált időszakban jelentős ingadozást mutat. A 2020. évben kiugró növekedés tapasztalható, amely rendkívüli munkaerőpiaci körülményekkel hozható összefüggésbe. A 2021–2023 közötti időszakban a tartós munkanélküliség aránya csökkenő tendenciát mutatott. 2024-ben ismét emelkedés figyelhető meg, ami a foglalkoztatási lehetőségek beszűkülésére utalhat. A nők aránya a tartósan nyilvántartott álláskereső körében több évben meghaladta a férfiakét, ugyanakkor az értékek jelentős változékonyságot mutatnak. A tartós munkanélküliség alakulására hatással van a település szezonális foglalkoztatási szerkezete is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező személyek nem élnek a településen.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	10	0	0,00%	4	40,00%	6	60,00%
2020	15	0	0,00%	3	20,00%	12	80,00%
2021	8	0	0,00%	1	12,50%	7	87,50%
2022	13	0	0,00%	3	23,08%	10	76,92%
2023	14	1	7,14%	2	14,29%	11	78,57%
2024	14	0	0,00%	1	7,14%	13	92,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma a vizsgált időszakban alacsony, de évenként változó értékeket mutat. A nyilvántartott álláskeresőik körében döntő többségben a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők szerepelnek. A legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya több évben alacsony, illetve elenyésző mértékű. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresőik száma a legtöbb évben nem jelenik meg a nyilvántartásban. Az adatok alapján a munkanélküliség nem kizárólag az alacsony iskolai végzettségű csoportokat érinti a településen.

- c) közfoglalkoztatás,
közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Az Önkormányzat részt vesz a közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatottak az önkormányzat szervezetében dolgoztak. Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	5	4
2020	23	3
2021	5	2
2022	4	2
2023	1	1
2024	4	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma a vizsgált időszakban jelentős ingadozást mutat. A 2020. évben kiugró növekedés figyelhető meg, amely rendkívüli munkaerőpiaci körülményekhez köthető, ezt követően 2021-től fokozatos csökkenés tapasztalható. A közfoglalkoztatottak éves átlaga a teljes időszakban alacsony szinten maradt, enyhe csökkenő, majd stagnáló tendenciát mutatva. A 2023–2024-es években mindkét mutató esetében mérsékelt emelkedés figyelhető meg, ami az eszközök ismételt, célzottabb alkalmazására utal.

A foglalkoztatáspolitikai eszközök igénybevételének alakulását Pécsely községben befolyásolja a helyi munkaerőpiac szezonális jellege, valamint a turizmushoz kapcsolódó, időszakos foglalkoztatási lehetőségek változása.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Jelenleg a községben mintegy 50 vállalkozó folytat tevékenységet, illetve vállalkozás működik, ezek jelentős része hazai vállalkozó, bár a termelés volumenének zömét a multinacionális cégek adják. A település közlekedési adottságai jók, a közeli települések, városok jól megközelíthetők tömegközlekedéssel is. A településen a vállalkozások folyamatos beruházásokat végeznek.

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Balatonfüreden fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

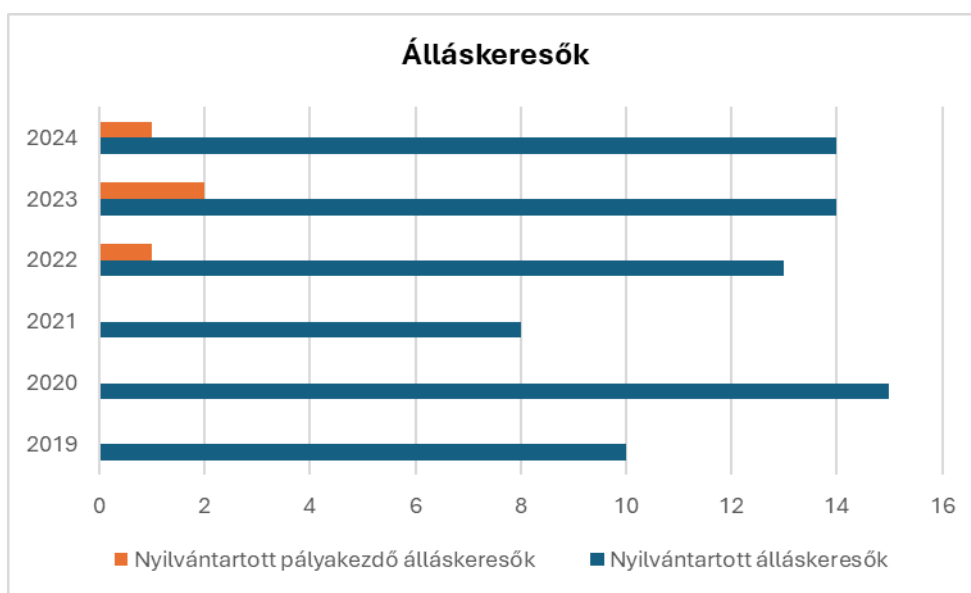
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdők elhelyezkedési esélye településünkön átlagosnak mondható, mert helyben, vagy a környező városokban vannak lehetőségek.

Aki nem szerzett legalább középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak tekinthető. A nem megfelelő - alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő - iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést nehezíti.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	10	0
2020	15	0
2021	8	0
2022	13	1
2023	14	2
2024	14	1

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma a vizsgált időszakban alacsony értékeket mutat. A 2019–2021 közötti években pályakezdő álláskereső nem szerepelt a nyilvántartásban, míg 2022-től kisebb számú megjelenés tapasztalható. A pályakezdők aránya a teljes álláskeresői létszámhoz viszonyítva minden évben csekély maradt. Az adatok alapján a fiatal korosztály munkanélkülisége nem tekinthető meghatározó problémának a településen.

A pályakezdő álláskeresők alacsony száma összefüggésbe hozható a település korösszetételével, valamint azzal, hogy a fiatalok egy része tanulmányai vagy munkavállalása miatt más településeken jelenik meg a munkaerőpiacon.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény sincs, és nem is indokolt. Középfokú felnőttoktatásban és szakiskolai felnőttoktatásban részt vevők száma nem ismert.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Magát roma nemzetiségűnek valló személyekről a településen nincs tudomásunk. A mélyszegénységben élők saját fenntartású intézményeinkben történő foglalkoztatottsága nem megoldott, tekintettel arra, hogy az önkormányzatnak ilyen intézménye nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzattal szemben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A célcsoportok munkaerő-piaci aktivitását a relatíve alacsony foglalkoztatási szint és az ezzel párhuzamos magas munkanélküliségi ráta jellemzi. Ennek leküzdése érdekében szükség van a képzettségi szint javítására, valamint a munkalehetőségekről és a képzési, átképzési lehetőségekről szóló folyamatos tájékoztatásra, felnőttképzési programok indítására, illetve a közhasznú és közmunka programokra is.

A Munkaügyi Központ és a Kistérség, valamint az önkormányzat együttműködésével megvalósuló képzési és foglalkoztatási programok szervezése és megvalósítása kiemelt feladat. Ezek a képzési és foglalkoztatási programok kapcsolódhatnak közmunka programokhoz, illetve pályázati források elnyerésével konkrét foglalkoztatási akciókhoz.

Annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetűeket érintő intézkedések elérjék céljukat, szükség van a Kistérség, a települési önkormányzat, és a fogyatékos személyek érdekképviselői szervezeteinek hatékonyabb együttműködésére.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Pécsely község az EFOP-1.5.2-16 2017-00016 azonosítószámú Humánszolgáltatások fejlesztése az Észak-Balatoni térségben című projekt keretein belül lehetőséget biztosított a nyugdíjasok számára alapfokú számítógépes ismeretek elsajátítására.

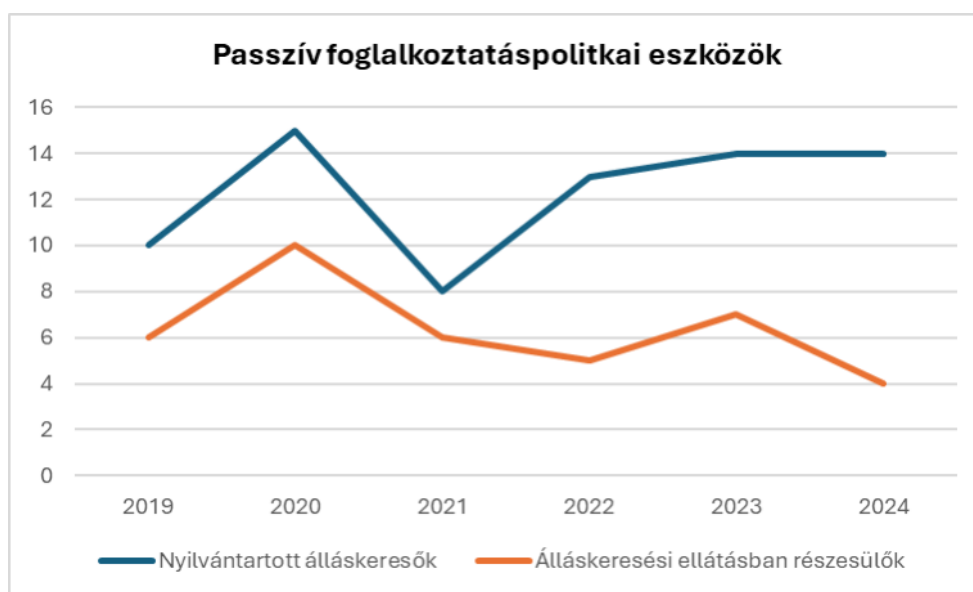
Ezen felül a könyvtárban lévő számítógéppark nyitvatartási időben ingyenesen használható a könyvtárlátogatók számára, ingyenes internet hozzáféréssel együtt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, amelynek előírásait a Képviselő-testület a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletébe is beépítette.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	10	2,93%	6	60,00%
2020	15	4,19%	10	66,67%
2021	8	2,20%	6	75,00%
2022	13	3,56%	5	38,46%
2023	14	3,87%	7	50,00%
2024	14	3,81%	4	28,57%

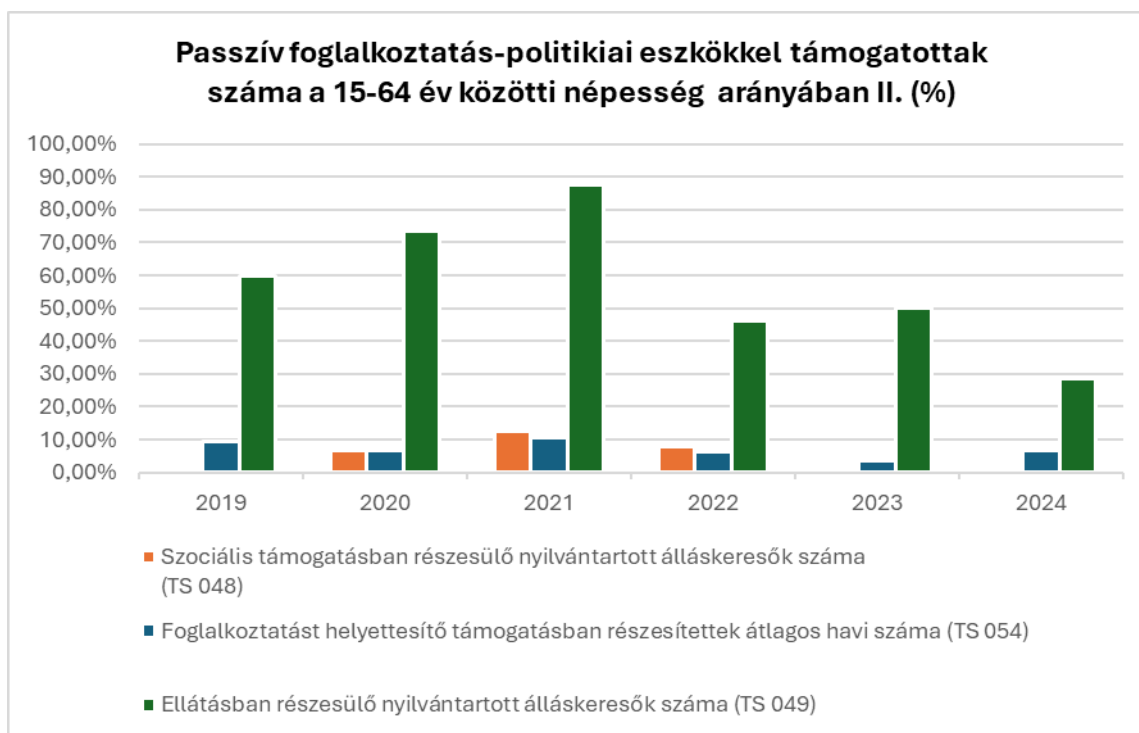
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma és aránya a vizsgált időszakban változó tendenciát mutat. A 2020. évben az ellátásban részesülők számának és arányának növekedése figyelhető meg, amely a munkaerőpiaci körülmények átmeneti romlásával hozható összefüggésbe. A 2021–2022 közötti időszakban az ellátásban részesülők aránya csökkent, majd 2023-ban mérsékelt emelkedés tapasztalható. 2024-re az ellátásban részesülők aránya ismét visszaesett a nyilvántartott álláskeresők körében. Az adatok alapján az ellátórendszer igénybevétele összességében ingadozó, de alacsony létszámok mellett jelenik meg.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	0	0,00%	1	9,40%	6	60,00%
2020	1	6,67%	1	6,67%	11	73,33%
2021	1	12,50%	1	10,75%	7	87,50%
2022	1	7,69%	1	6,31%	6	46,15%
2023	0	0,00%	1	3,64%	7	50,00%
2024	0	0,00%	1	6,64%	4	28,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszakban alacsony értékeket mutat. A legtöbb évben mindkét ellátási forma legfeljebb egy főt érintett, arányuk a nyilvántartott álláskeresők körében csekély maradt. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők összesített aránya 2020–2021-ben magasabb értékeket mutatott, majd 2022-től csökkenő tendenciát jelez. 2024-re az ellátásban részesülők aránya jelentősen visszaesett. Az adatok alapján a passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök igénybevétele korlátozott mértékben jellemző a településen.

Az ellátások alacsony létszáma és aránya összefüggésbe hozható Pécsely község foglalkoztatási szerkezetével, valamint a szezonális munkalehetőségek időszakos elérhetőségével.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TelR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma a vizsgált időszak egészében nulla értéket mutat. Az adatok alapján a településen a vizsgált években ilyen típusú támogatás igénybevétele nem jelent meg a nyilvántartásban. Ez arra utal, hogy az érintett ellátási forma iránt nem volt kimutatható igény, vagy az érintettek más támogatási konstrukciók keretében részesültek ellátásban.

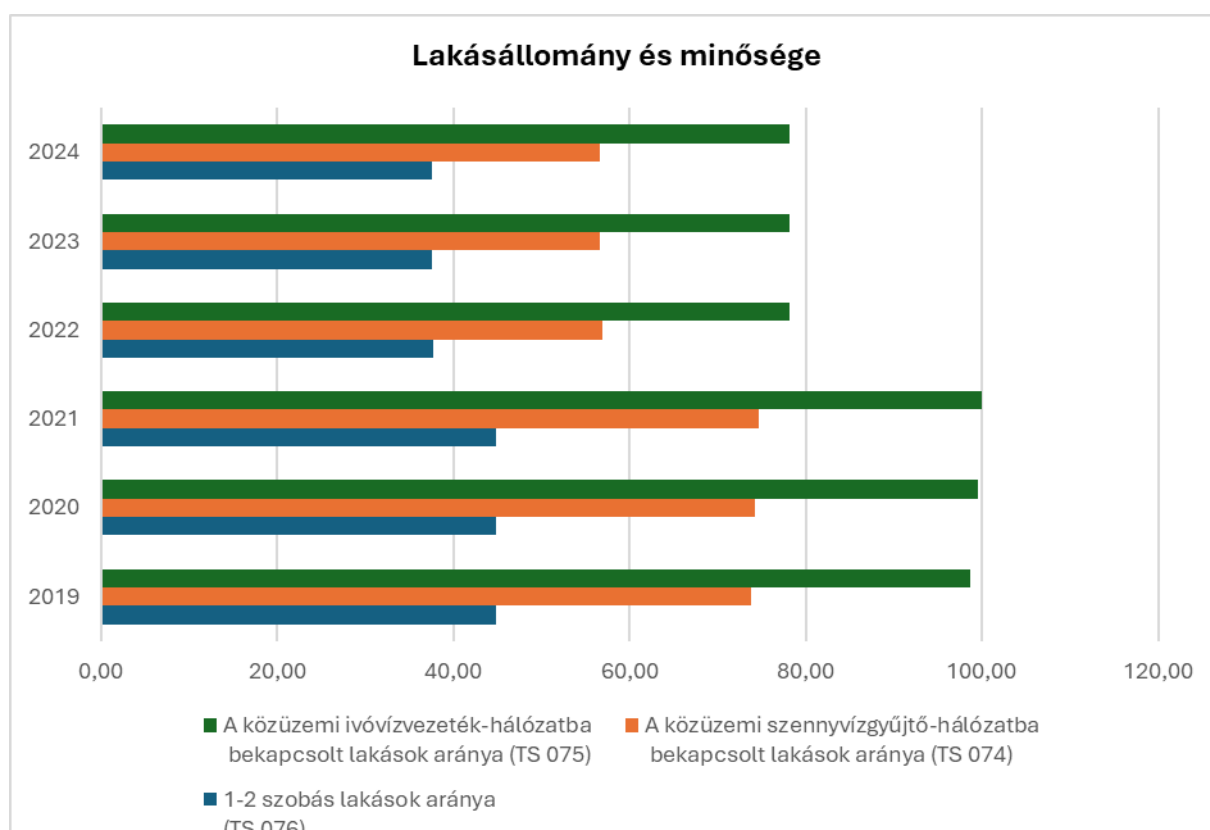
A nulla értékek háttérében Pécsely község kis lélekszáma, valamint a speciális élethelyzetben lévők alacsony száma is meghatározó tényező lehet.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	221	0	0,00	44,80	73,76	98,64
2020	221	0	0,00	44,80	74,21	99,55
2021	221	0	0,00	44,80	74,66	100,00
2022	292	2	6,85	37,67	56,85	78,08
2023	293	1	3,41	37,54	56,66	78,16
2024	293	0	0,00	37,54	56,66	78,16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány nagysága 2019 és 2021 között változatlan maradt, majd 2022-ben jelentős növekedés figyelhető meg, amely új lakások építéséhez köthető. Az épített lakások száma ezt követően mérsékelten emelkedett, majd 2024-re nem történt további bővülés. Az 1–2 szobás lakások aránya a vizsgált időszak második felében csökkenést mutat, ami a lakásállomány szerkezetének átalakulására utal. A közüzemi szennyvíz- és ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 2022-től jelentős visszaesést jelez, majd 2023–2024-ben stabilizálódik.

A lakásállomány alakulását Pécsely községben befolyásolják az új építésekhez kapcsolódó fejlesztések, valamint a település infrastrukturális ellátottságának és üdülőfunkciójának sajátosságai.

a) bérlakás-állomány

Településünkön kettő önkormányzati bérlakás található.

b) szociális lakhatás

Településünkön szociális lakásállomány nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

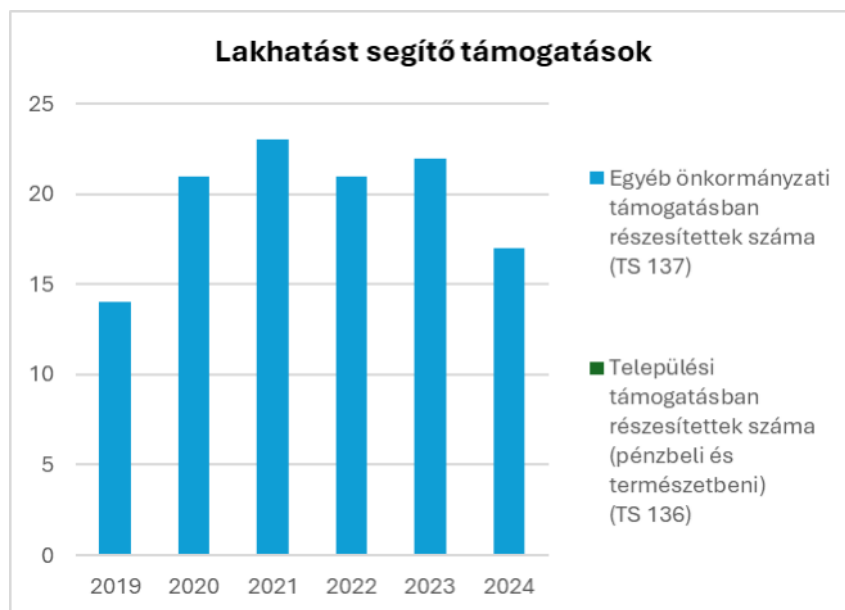
Településünkön egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

d) lakhatást segítő támogatások

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Rendkívüli települési támogatási kérelem benyújtásával pénzbeli, illetve az igénylő költségeinek közvetlen átvállalásával tudunk a kiadási költségeken enyhíteni.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	14
2020	n.a.	21
2021	n.a.	23
2022	n.a.	21
2023	n.a.	22
2024	n.a.	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatást segítő települési támogatásban részesítettek számára vonatkozóan a vizsgált időszakban nem áll rendelkezésre adat. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2019 és 2021 között emelkedést mutat, majd 2022-től kisebb ingadozások mellett mérséklődik. A támogatásban részesülők száma a vizsgált években összességében közepes szinten stabilizálódik. Az adatok alapján az önkormányzati támogatások iránti igény a településen tartósan jelen van.

A lakhatást segítő támogatások igénybevételét Pécsely községben befolyásolja a helyi lakásállomány összetétele, valamint a település demográfiai és szociális sajátosságai.

f) eladósodottság

Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. Ennek a támogatásnak az a szerepe, hogy segítséget nyújtson az eladósodott, hátralékot felhalmozott rászorulóknak oly módon, hogy a kérelmező, az állam és az önkormányzat közösen törlesztik a hátralékot. Tényleges adósságkezelései szolgáltatásra nem került sor, mivel a jelentkező családok nem feleltek meg a szigorú törvényi követelményeknek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Azon területek minősülnek szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A Központi Statisztikai Hivatal Népszámszolgáltatási főosztálya által készített adatok szerint a 2011-es népszámlálás adatai alapján Pécselyen nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelné a tényleges szegregátum feltételeinek.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Pécselyen szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

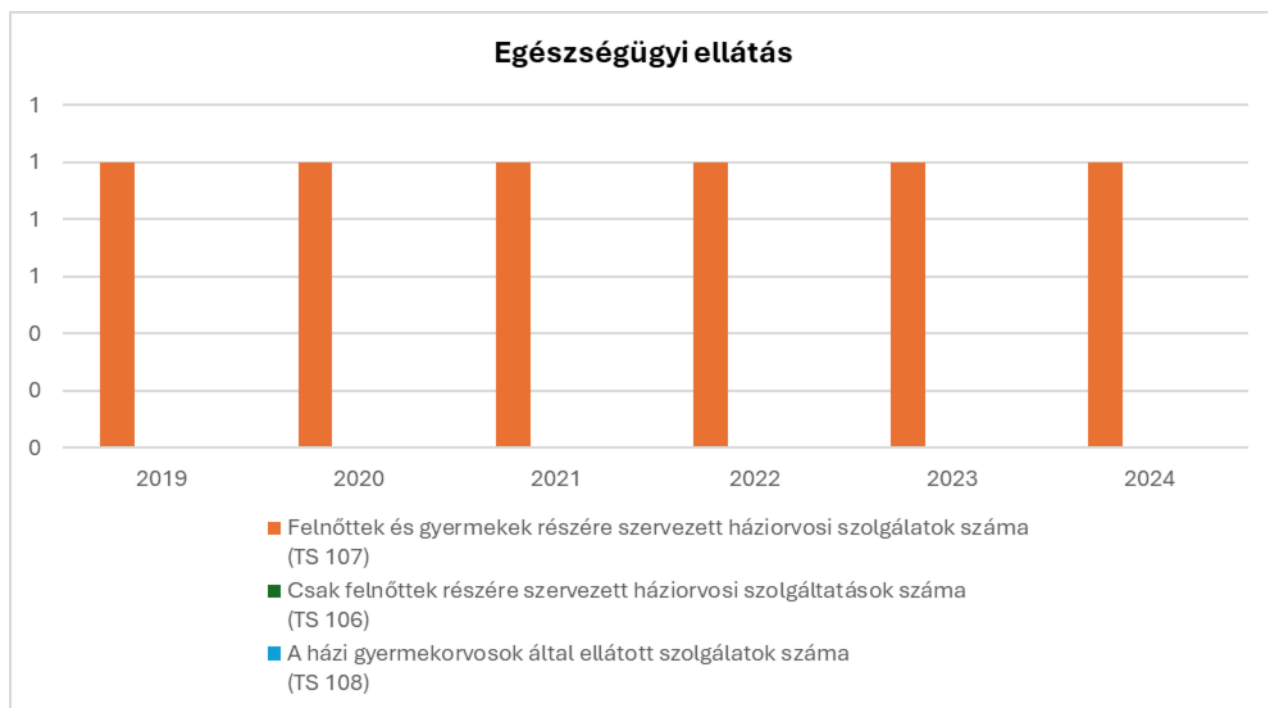
- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A község egészségügyi ellátása megfelelő, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés senkit nem érhet. Az egészségügyi alapellátást 1 fő háziorvos látja el. Az orvosi rendelőt az önkormányzat 2017. évben felújította, a háziorvos kielégítő körülmények között dolgozik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)

	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	0	11	2,00
2020	1	0	0	0	14	2,00
2021	1	0	0	0	13	2,00
2022	1	0	0	0	12	2,00
2023	1	0	0	0	13	2,00
2024	1	0	0	0	12	1,69

Forrás: TelR, KSH
Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora-gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A kisgyermekes és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok a védőnő és a házi orvos bevonásával rendszeresen megtörténik. Minden évben lehetőség van a - helybe érkező - tüdőszűrő igénybevételére is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nem biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen egy óvoda működik, melynek étkeztetése a Bakony Gaszt Zrt-n keresztül kiszállítással történik, nagy figyelmet fordítva az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenésére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata bővítésre szorul. Egy konditerem működik a faluban az önkormányzat fenntartásában, valamint pingpongozási lehetőség adott a kultúrházban. A szabadban való mozgásra tórák szervezésével biztatjuk az érdeklődőket és a rendezvényeinken is törekszünk a sportos programok beiktatására. A volt iskola területén található futballpálya szabadon használható a lakosság számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat. A pécselyi gyermekjóléti alapellátás célja olyan, a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás biztosítása, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel illetve szolgáltatásokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A prevenció érdekében a szolgálat megpróbál még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni a családdal kideríteni a kialakuló probléma okát és segítséget nyújtani annak megoldásához. Ez szűkebb értelemben azt jelenti, hogy saját kompetencia határait nem átlépve vagy saját maga veszi gondozásba a családot, vagy segít igénybe venni más szak- speciális- vagy egyéb ellátást, amely megoldást nyújthat a probléma kezelésében. A gyermekjóléti szolgálat munkája során mindig a gyermek minden felett álló érdekeit tartja szem előtt.

a) drogvenciók szolgáltatások;

Községünkben általános iskola már nem üzemel, a környék iskoláiban pedig a balatonfüredi rendőrkapitányság emberei tartanak megelőző előadásokat a témában.

b) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Településünk népkonyhát nem üzemeltet, azonban csatlakoztunk az Élelmiszerbank élelmiszermentő akciójához és hetente egyszer az ebben a programban kapott termékeket kiosztjuk a rászorultak között.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a kultúrházi szakkörök, a munkahelyek, az önkormányzat, a templom és imaház, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, lakosainak közel fele lokálpatrióta. A település könyvtára nyitvatartási időben a lakosság rendelkezésére áll, rendezvényekkel, könyvbemutatókkal színesíti a közösségi életet. A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A községben működő egyesület, a közalapítvány és lakossági szerveződések aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak a település fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával segíti munkájukat.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztán tartása biztosított. A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	1 057	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben etnikai konfliktusok nincsenek, azok kezelésére nincs szükség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg. Az egyházak adományokkal támogatják a rászorultakat. Az önkormányzat és a civilek aktívan részt vesznek a település életében. A Családsegítő - és Gyermekjóléti Szolgálat adományjuttató akciókat szervez a rászorulóknak részére.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nincs a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás fenntartás; egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése.
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	297	313	610	48,69%	51,31%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	1,48%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	33	43	76	5,41%	7,05%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	12	20	1,31%	1,97%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Pécsely község állandó népességén belül a nők aránya enyhén meghaladja a férfiakét. A gyermekkorú népesség aránya a teljes lakosságon belül alacsony, különösen a 0–2 éves és a 15–17 éves korcsoport esetében. A 0–14 évesek körében a lányok száma magasabb, mint a fiúké, ami a nemek közötti megoszlás enyhe eltérésére utal. A gyermek- és fiatalok népesség összességében kis létszámot képvisel, ami hosszabb távon demográfiai kihívásokat vethet fel.

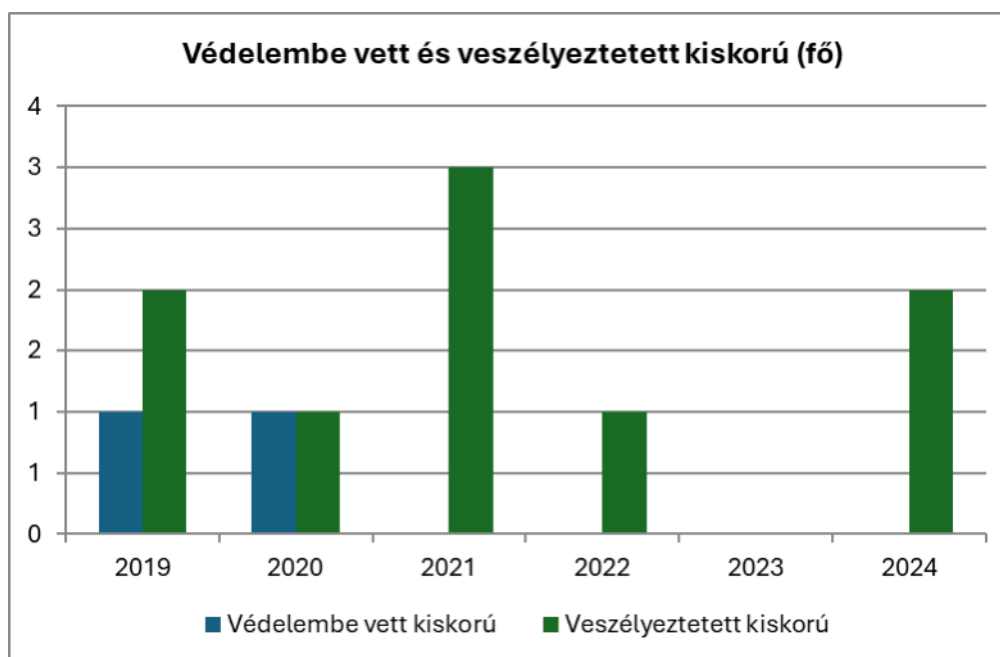
A gyermekkorú népesség alacsony aránya összefüggésbe hozható Pécsely község demográfiai szerkezetével, az előregedési folyamatokkal, valamint a fiatalabb korosztályok elvándorlásával és a gyermekvállalási hajlandóság csökkenésével.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Pécselyen elmondhatjuk, hogy kevés gyermek él. A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	1	2
2020	1	1
2021	0	3
2022	0	1
2023	0	0
2024	0	2

Védelembe akkor kell venni a gyermeket, ha a szülő, vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma a vizsgált időszakban alacsony értékeket mutat. Védelembe vételre 2019–2020-ban került sor, míg 2021-től kezdődően ilyen intézkedés nem jelent meg. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma évről évre ingadozik, ugyanakkor több évben is előfordult a jelenség. Az adatok alapján a gyermekvédelmi problémák a településen kis esetszámban, de időszakosan jelen vannak.

A kis esetszámok Pécsely község lélekszámából adódnak, ugyanakkor indokolják a gyermekvédelmi jelzőrendszer folyamatos működtetését és megelőző szerepének fenntartását.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Folyamatos csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, olyannyira, hogy jelenleg nincs olyan gyermek, akit ebben a kedvezményben kellene részesíteni. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg. Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a család, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	3
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

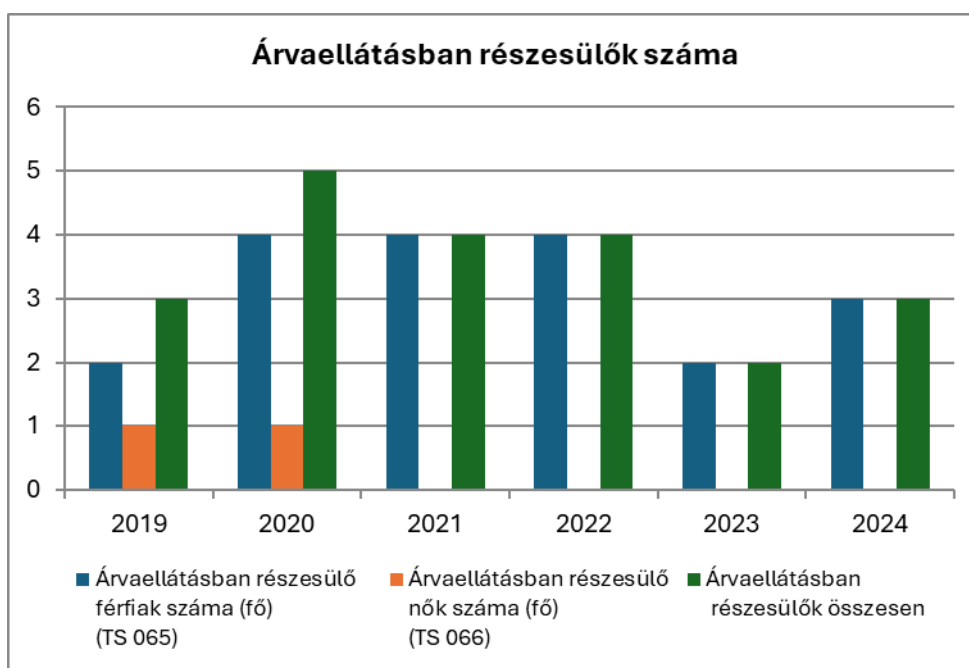
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Minden gyermek részesül támogatásban, pl. születési támogatás, 0-18 éves korúak karácsonyi támogatás, mikulás ajándécsomag.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	2	1	3
2020	4	1	5
2021	4	0	4
2022	4	0	4
2023	2	0	2
2024	3	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma a vizsgált időszakban alacsony, de változó értékeket mutat. A 2020–2022 közötti években az ellátásban részesülők száma magasabb szinten alakult, ezt követően 2023-ban csökkenés, majd 2024-ben ismét mérsékelt emelkedés figyelhető meg. A támogatásban részesülők között a férfiak száma minden évben meghaladta a nőkéét, míg egyes években női kedvezményezett nem szerepelt a nyilvántartásban. Az adatok alapján az árvaellátás iránti igény a településen folyamatosan jelen van, azonban kis esetszámban. Az alacsony létszám Pécsely község demográfiai sajátosságaival és kis lélekszámával magyarázható, ugyanakkor indokolja a gyermekvédelmi és szociális ellátórendszer folyamatos figyelemmel kísérését.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma 0 fő.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek a településen nincs.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincsen hátrányos helyzetű családban élő gyermek a településen.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált lakókörnyezet a településen nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői körzethez tartozó települések: Balatonakali, Balatonszőlős, Dörgicse, Pécsely és Vászoly. A településen 1 fő látja el a védőnői feladatokat. A védőnőhöz a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	0	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az egészségügyi ellátórendszeren keresztül. A háziorvosi ellátás, ahol a gyermekek gyógyítása, gondozása is megoldott a településen heti 2 alkalommal történik. Gyermek szakorvosi ellátás Balatonfüreden a Rendelőintézetben igénybe vehető.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Rehabilitációs ellátásra a településen nincs lehetőség, Balatonfüreden van szakmai csoport a gyerekek fejlesztésére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája. A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat. A Gyermekjóléti Szolgáltatás célja a gyermekek testi,

lelki fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése. Ennek érdekében a Szolgálat rendszeres kapcsolatot tart fenn a védőnővel, az orvossal, a nevelési – oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka.

A BSZAK Gyermekjóléti Szolgálata az alábbi szolgáltatásokkal áll a szülők, valamint a gyermekek rendelkezésére: pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, életvezetési tanácsadás, hivatalos ügyintézésben való közreműködés, konfliktuskezelés. A Gyermekjóléti Szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatait Balatonfüreden és a teljes ellátási területén – amely Pécsely községre is kiterjed – 4 fő családgondozó, 1 fő pszichológus, 1 fő jogász, valamint 1 fő szociális asszisztens segítségével látja el. A gyermekjóléti szolgáltatás, mint alapfeladat az ellátott települések valamennyi gyermekkorú lakosára kiterjed.

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Gyermekjóléti Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, és eseti gondozásból áll.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A faluban bölcsőde nem működik, az óvodában a gyerekek 16 óráig vannak szakképzett óvónőkkel felügyelet alatt. Az iskolás korú gyermekek a környék iskoláiban tanulnak.

g) gyermekvédelem

Kialakult veszélyeztetettség esetén a családgondozás célja a veszélyeztető tényezők megszüntetése, belátható határidőn belül.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármi ok folytán veszélybe kerül, a gyámhatóság védelembe vételi eljárást folytat le. A gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatására van lehetőség a Családsegítő Szolgálatnál. A gondozás során a szakember segíti az anyát abban, hogy születendő gyermekét

fogadni tudja, adományok szervezésével, és a csecsemő ellátásához szükséges felszerelések előteremtésével.

Ha a szülő valamilyen egészségügyi, szociális, lakhatási probléma miatt átmenetileg nem tudja megoldani gyermeke családban történő elhelyezését, kérheti az átmeneti gondozást, a BSZAK közreműködésével családok átmeneti otthonában kerül elhelyezésre.

Krízishelyzetben a jelzőrendszer tagjaihoz lehet fordulni, ezek a Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Balatonfüredi Rendőrkapitányság körzeti megbízottja, háziorvos, védőnő.

- i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az egészséges életmód szerves része a sportolás. A településen és környékén sok lehetősége van a gyermekeknek, fiataloknak a szabadidő aktív eltöltésére, többek között a sportszervezetek keretei között, valamint az egyházak által szervezett szabadidős programokon. A civil szervezetek aktív szerepet vállalnak a gyermeknap és a falunap megrendezésében is. Az önkormányzat támogatja a civil szervezeteket pályázat útján. Az önkormányzat a községben kialakított két biztonságos játszóteret a falu különböző részein, a szabadidő eltöltésére a volt iskola focipályája is szabadon használható a nap minden szakaszában.

- j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolákban és az óvodákban, illetve szünidőben a falugondnoki szolgálat közreműködésével megoldott.

- k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

- m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra a balatonfüredi iskolák, az osztályfőnökök, valamint az óvodák óvodapedagógusai kiemelt figyelmet fordítanak.

Ez megnyilvánul a tehetségesek, ill. a tanulási nehézséggel küzdők számára szervezett felkészítések, korrepetálások szervezésében, az óvodai fejlesztő foglalkozások szervezésében. A versenyekre való nevezési díjat, útiköltséget az iskolák a legtöbb esetben átvállalják.

Az SNI-s és BTM-es gyerekek számára a köznevelési törvény értelmében fejlesztő foglalkozásokat kötelesek az iskolák biztosítani, vagy egyéni, vagy kiscsoportos formában.

A fejlesztő foglalkozást részben a pedagógusok, megbízott gyógypedagógus és a Balatonfüredi Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	34	0	0,00
2020	34	0	0,00
2021	35	0	0,00
2022	39	0	0,00
2023	36	0	0,00
2024	33	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00
2024	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

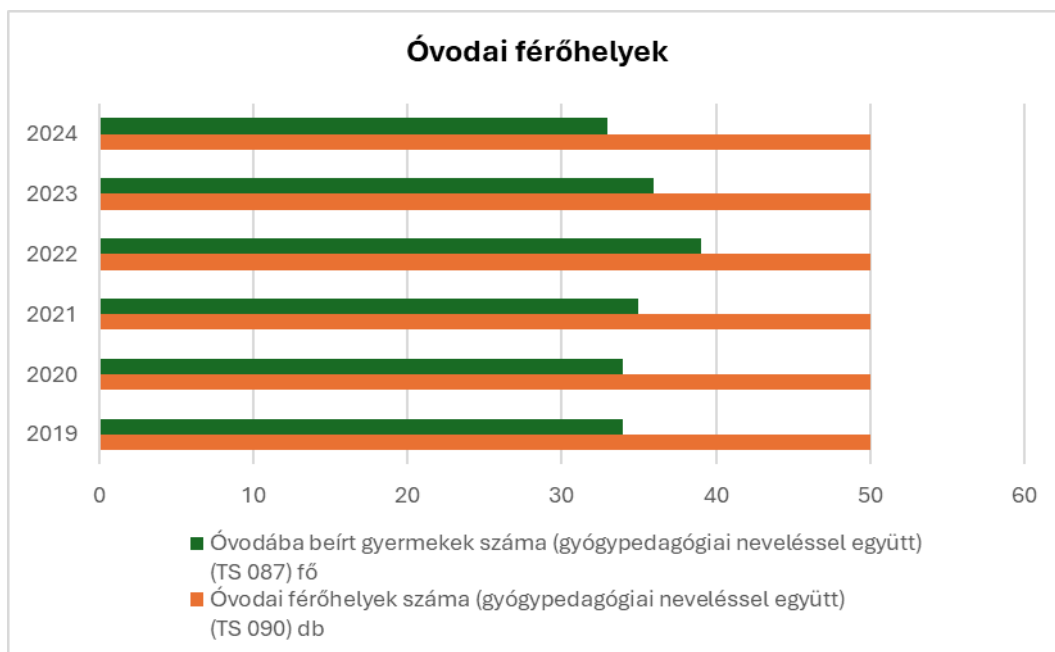
A szociális hátrányokkal küzdő – a fejlődésben gátolt gyermekek felzárkóztatása, egészséges személyiségfejlesztése az iskolai és óvodai nevelés fő feladatai közé tartozik. Ezért a gyermeknek egyéni törődést, a családnak erkölcsi és érzelmi – ha kell anyagi támogatást igyekeznek intézményeink biztosítani. Ennek következtében a gyermekvédelmi felelősök munkája mindenütt kiemelt jelentőségű. Gyakran szakemberek segítségét is igénybe veszik.

Ezen iskolák és óvodák nem rendelkeznek gyógypedagógussal és iskolapszichológussal, ezért megbízási szerződéssel alkalmaznak gyógypedagógust. Több esetben kéri a Balatonfüredi Pedagógiai Szakszolgálat a pszichológus, logopédus segítségét, vagy az iskolaorvost – természetesen a szülővel való egyeztetés után. Elmondható, hogy a pedagógusok jó munkakapcsolatot ápolnak a szakszolgálat szakembereivel. Tanév eleji állapotfelmérésekkel, folyamatos konzultációkkal egészítik ki és erősítik meg az óvoda és iskolai oktatás-nevelési folyamatot.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
n.a.		2	50	1	34	0	0	17
n.a.		2	50	1	34	0	0	17
n.a.		2	50	1	35	0	0	18
n.a.		2	50	1	39	0	0	20
n.a.		0	50	1	36	0	0	0
n.a.		2	50	1	33	0	0	17

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 3–6 éves korú gyermekek száma a vizsgált időszakban alacsony és stabil értékeket mutat. Az óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekek száma megegyezik a korosztály létszámával, ami az óvodai ellátás teljes körű biztosítására utal. Az óvodai feladatellátás két gyermekcsoportban történik, a csoportlétszám a vizsgált években nem változott. Sajátos nevelési igényű, illetve gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek nem szerepel az óvodai nyilvántartásban. Az adatok alapján az óvodai nevelés szervezése kiegyensúlyozott és a helyi igényekhez igazodik. Az alacsony és állandó gyermeklétszám Pécsely község demográfiai sajátosságaihoz adódik, ugyanakkor lehetőséget biztosít a személyre szabottabb nevelési környezet fenntartására az óvodában.

Az óvodai férőhelyek száma a vizsgált időszakban változatlanul magasabb volt, mint az óvodába beíratott gyermekek száma. Az óvodába járó gyermekek létszáma évről évre kisebb ingadozást mutatott, ugyanakkor minden évben a rendelkezésre álló férőhelyek alatt maradt. Az adatok alapján az óvodai ellátórendszer kapacitása stabil, a férőhely-kihasználtság nem teljes. Ez megfelelő rugalmasságot biztosít az esetleges létszámváltozások kezelésére.

A férőhelyek és a gyermeklétszám közötti különbség Pécsely község alacsony és csökkenő gyermeklétszámával, valamint a demográfiai folyamatokkal hozható összefüggésbe.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógyypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógyypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00
2024	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az általános iskolában az oktatás ideiglenes szüneteltetés után a 2023-as tanév végén véglegesen megszűnt.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

0. Az „S.O.S.” Együtt Egymásért Alapítvány Támogató Szolgálatok iskola időben napi rendszerességgel súlyosan fogyatékos gyermekek szállítását biztosítja a vármegye székhelyre, olyan speciális óvodába és iskolába, amely az ő ellátásukat, fejlesztésüket biztosítani tudja.
1. Juttatások
 2. Az iskolák és az óvodák, az alapítványaik lehetőségeihez mérten segíti a rászorulókat.
 3. A diákönkormányzatok is figyelnek arra, hogy évente 1-2 diák pl. tábori hozzájárulást kapjon.
 4. Az iskolák évente néhány tanuló táborozását lehetőségeikhez mérten támogatják
 5. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök igyekeznek minél szélesebb körben segítséget nyújtani az arra rászoruló szülőknek.
 6. A rászoruló – RGYVK-s – gyerekek étkezési kedvezményben részesülnek.
 7. Az ingyenes tankönyv a törvény szerint biztosított.

Intézmények alapvető céljai között kiemelt helyet kap, hogy biztosítsák a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet fordítanak a beiratkozásra, gyermekfelvételre, az oktató-nevelő munkára, a gyerekek egyéni fejlesztésére, az értékelés gyakorlatára, a fegyelmezés használatára, a feladatok kiválasztására az alkalmazásban és a fejlesztésben.

Különös figyelmet fordítanak a humán erőforrás fejlesztésére, a pedagógusok szakmai továbbképzésére, valamint a partnerépítésre és kapcsolattartásokra (szülők, segítők, szakmai és társadalmi környezet).

A halmozott, illetve hátrányosan halmozott helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

a kistérségen belül megoldott, Balatonfüreden a Fekete István Általános Iskolában az arra rászoruló diákok részére biztosított. Az óvodások részére a Gyermekjóléti Szolgálat keretein belül, nevelési tanácsadás és fejlesztés és pszichológiai foglalkozás biztosított.

Pécselelyről a gyermekek bejárása a közeli iskolákba és óvodákba megoldott, a szülők maguk viszik gyermekeiket saját gépjárművükkel, vagy használják a jó tömegközlekedés nyújtotta lehetőségeket, illetve a falugondnoki szolgálat is segítséget nyújt a gyermekeknek az intézményekbe és az onnan való hazajutáshoz. Az Önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0
2024	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.
Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködési különbségek megjelenése az óvodában, iskolában	Adományozások szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

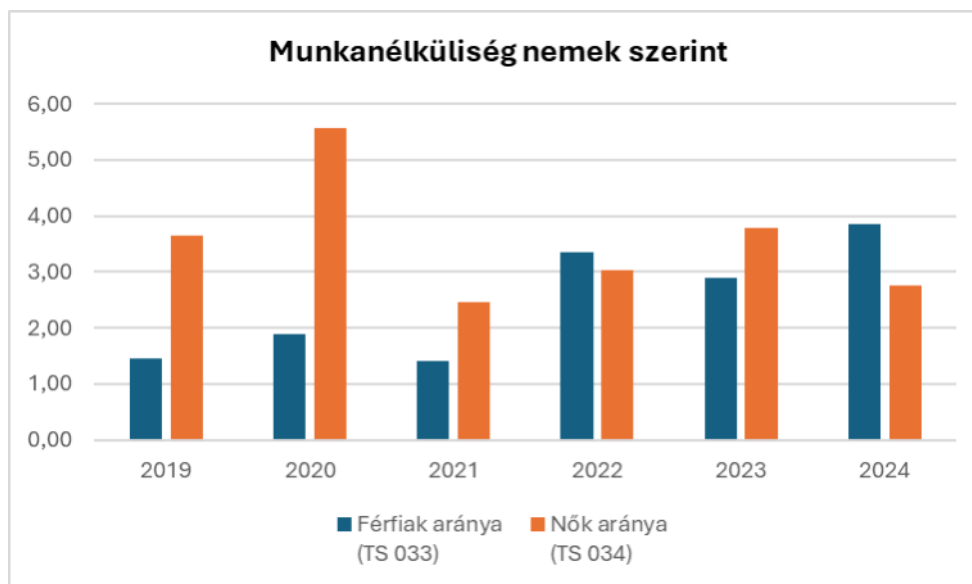
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindként szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet összeegyeztetése. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	1,45	3,66	2,56%
2020	1,9	5,58	3,74%
2021	1,42	2,45	1,94%
2022	3,35	3,03	3,19%
2023	2,9	3,79	3,35%
2024	3,86	2,76	3,31%

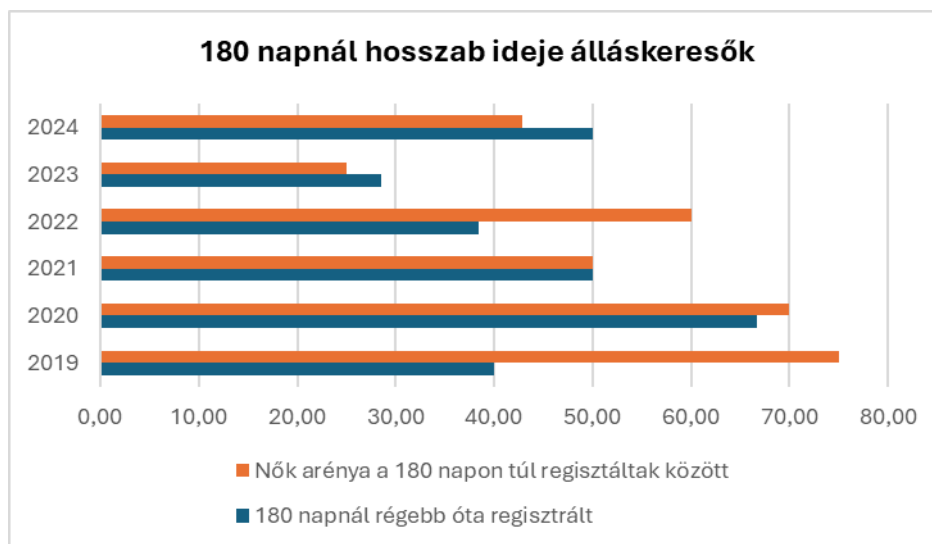
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők aránya a 15–64 éves népesség körében a vizsgált időszakban változó tendenciát mutat. A nemek közötti különbségek évről évre változtak, ugyanakkor több évben a nők munkanélküliségi aránya volt magasabb.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	40	75
2020	66,67	70
2021	50	50
2022	38,46	60
2023	28,57	25
2024	50	42,86

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya a tartósan álláskeresők körében több évben magasabb volt, ugyanakkor az értékek évről évre változtak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvétele a képzési programokban megyei szinten majd 50 %-os. Városi szinten, több mint 50 %-os a férfiakhoz képest. A sikeres képzések aránya ugyanez. A munkaügyi kirendeltségek által szervezett képzési programokba nehéz a bejutás.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az olyan alacsony iskolai végzettségű nők számára, akiknél a gyerek(ek) elhelyezése nem okoz gondot, sok munkahelyet kínálnak a szezonális működésű munkaadók, mind a településen, mind a kistérségen belül, illetve közfoglalkoztatásban vesznek részt. Éves munkahely megtalálása jelent számukra nagy problémát.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya miatt
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Az idegenforgalomban, vendéglátásban, kereskedelemben nagyon jelentős a nők foglalkoztatása. Szezonális elhelyezkedési problémák jellemzik a nők foglalkoztatását és ezáltal a munkanélküliség is a téli időszakban jellemző. A kisgyermekes anyák részére azonban problémát

jelent, hogy az idegenforgalmi szezonban megnyíló munkalehetőségek munkaidő beosztása nem megfelelő a részükre. Az elhelyezkedésüket segítő atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka) ahogy az országban, úgy Balatonfüreden sem terjedtek el megfelelő mértékben.

A megállapított bérek tekintetében hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A településen bölcsőde nem működik, családi napközi nincsen. A 3 év alatti gyermekek térítésmentes elhelyezésére a balatonfüredi bölcsődében van lehetőség.

Óvodai ellátást helyben, Pécselyen és a településhez legközelebb eső városban, Balatonfüreden vehetnek igénybe a szülők a Közoktatási Társulási Megállapodásban foglaltak alapján, illetve Tihanyba járhatnak még a gyermekek óvodába. A gyerekek iskola elhelyezése szabadon választott, általában Balatonfüredre és Tihanyba járnak a gyerekek. Gyakori választási szempont az is, hogy a szülő munkahelyétől milyen távolságban helyezkedik el az iskola.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. A községben rugalmas munkaidőkezdésre nincs példa.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Védőnői Szolgálat keretében biztosított ez a szolgáltatás, amely mindenki számára elérhető. A településen 1 védőnői körzet működik, az állás 1 fő szakképzett védőnővel betöltött.

A védőnők a következő szolgáltatásokat nyújtják:

- családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás
- anyaságra való felkészítés keretében évente 2 alkalommal előadás - sorozatot szerveznek
- elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése szülőknek a Gyermekmentő Alapítvány részvételével, Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központtal közösen szervezett tanfolyam
- anyatejes táplálással kapcsolatos tanácsadás, tájékoztatás
- családlátogatások
- segítségnyújtás a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A mindennapi megélhetési problémákkal való küzdelem a családokban olyan helyzetet idéz elő, melyekre nincsenek felkészülve, nincsenek megfelelő megoldási alternatíváik. A váratlan helyzet gyakran krízisként jelentkezik. A nehéz helyzetbe került családok értékrendje meginog. Ebben a helyzetben külső segítségre van szükség. A település önkormányzata ezért célul tűzi ki, hogy a családsegítő szolgálat dolgozóival és önkéntesekkel együttműködve olyan tájékoztatási rendszert hoz létre, amelyben a résztvevők egymást támogatva a mindennapi élethez és a problémák leküzdéséhez szükséges hasznos tanácsokat kapnak és adnak egymásnak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön anyaothton, illetve családok átmeneti otthona nem működik. Legközelebb igénybe vehető szolgáltatás a megyeszékhelyen működik. Az anyák a Családsegítő Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaothtonokról és férőhelyekről. Várólista van, így az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, a közügyekről való döntésben, hanem azért is, mert ez szolgálja leginkább a közös érdekeket. A helyi közéletben a nők szerepvállalása megfigyelhető az elmúlt években, mivel a hivatalokban is több nő tevékenykedik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák egyike a nyári szezonon kívüli elhelyezkedési probléma, melyet munkahelyteremtéssel és a balatoni főszezon meghosszabbításával lehetne orvosolni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Női munkanélküliség	Játszócsoporthoz működtetése Közmunka program folytatása Uniós pályázatokban esélyegyenlőségi vállalatok női munkavállalók foglalkozására

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

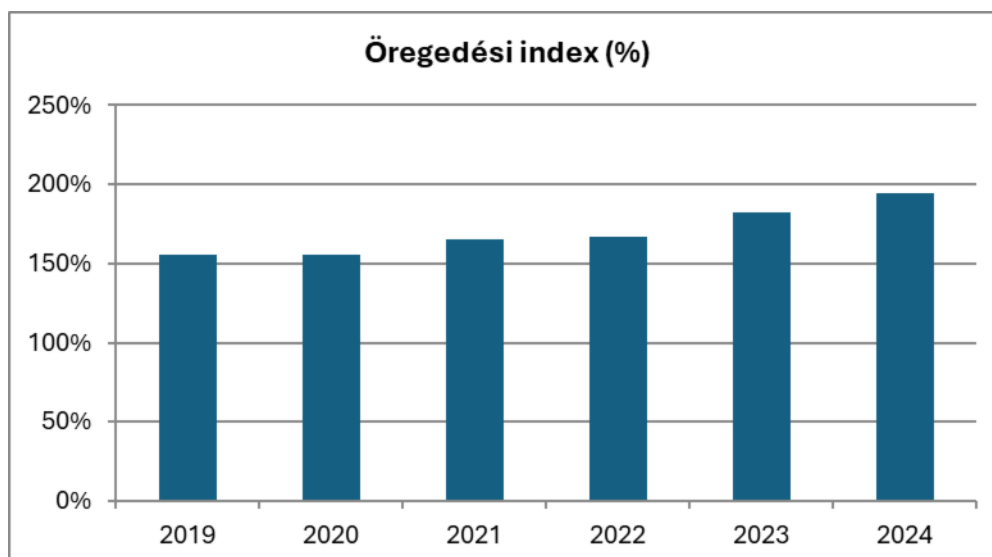
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az 567 fő lakosból 146 fő nyugdíjas, ez a lakosság 25 %-a. Nyugellátással, hozzátartozói nyugellátással mindenki rendelkezik. Időskorúak járadéka iránti igény nem merült fel.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	118	76	155,26%
2020	115	74	155,41%
2021	122	74	164,86%
2022	127	76	167,11%
2023	126	69	182,61%
2024	132	68	194,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a vizsgált időszak teljes egészében emelkedő tendenciát mutat, ami a 65 év feletti népesség számának növekedésével és a 0–14 éves korosztály létszámának csökkenésével magyarázható. Míg 2019-ben az index 155,26% volt, addig 2024-re 194,12%-ra emelkedett, ami egyértelműen jelzi az időskorú népesség arányának folyamatos erősödését. A mutató értékei alapján a település korösszetétele kedvezőtlen irányba tolódik, ami hosszabb távon kihívásokat jelenthet az ellátórendszerek és a munkaerő-utánpótlás szempontjából.

Az öregedési folyamat Pécselyen különösen hangsúlyos, ami indokolttá teszi az idősek ellátását, egészségügyi és szociális támogatását célzó helyi intézkedések megerősítését.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	60	95	155
2020	58	90	148
2021	53	89	142
2022	57	83	140
2023	55	82	137
2024	62	84	146

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők száma a vizsgált időszakban enyhe csökkenést mutat 2019 és 2023 között, majd 2024-ben mérsékelt emelkedés figyelhető meg. A nők száma minden évben meghaladja a férfiakét, ami összhangban áll a nők magasabb várható élettartamával és az időskorú népesség nemi összetételével. Az összes nyugdíjas létszáma 2019-ben 155 fő volt, amely 2023-ra 137 főre csökkent, majd 2024-ben 146 főre emelkedett. Az adatok összességében stabil, lassan változó ellátotti kört jeleznek, jelentős kilengések nélkül.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

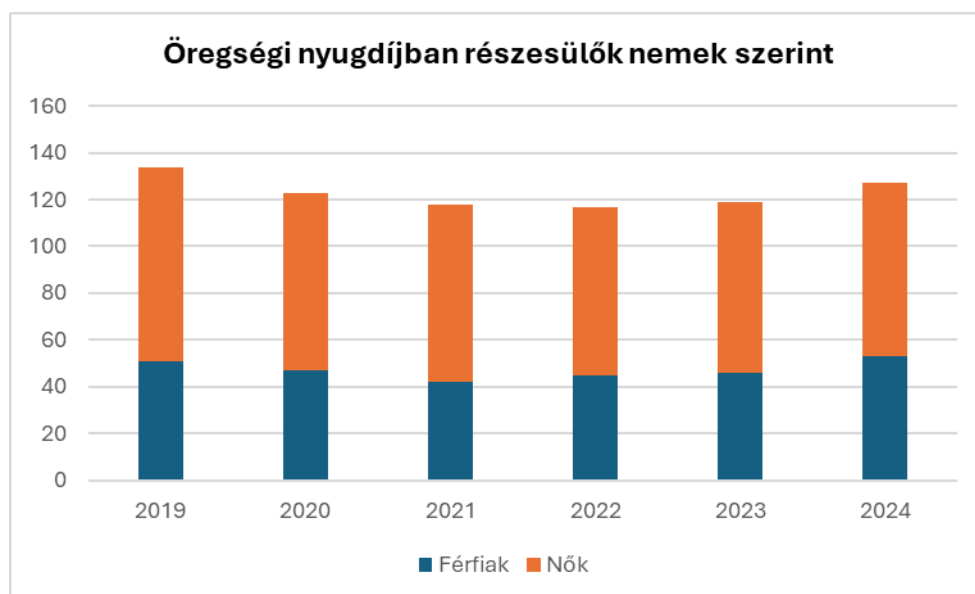
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	1	0	51	83	0	4	0
2020	1	0	47	76	0	7	0
2021	1	0	42	76	0	8	0
2022	1	0	45	72	0	6	0
2023	1	0	46	73	0	4	0
2024	0	0	53	74	0	4	0

Forrás:

TeIR,

KSH

Tstar

Az adatok alapján a nyugdíjszerű ellátások döntő részét minden évben az öregségi nyugdíj teszi ki, ezen belül a nők száma tartósan meghaladja a férfiakét. Az életkoron alapuló ellátás csak elenyésző számban jelenik meg, 2024-re teljesen megszűnik. Az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők száma alacsony, és kizárólag a nők körében fordul elő. Időskorúak járadékában a vizsgált időszakban egyetlen évben sem részesült senki, ami alacsony szociális rászorultságra vagy más ellátási formák dominanciájára utal. Összességében a nyugdíjrendszerhez kapcsolódó ellátások stabil szerkezetet mutatnak, jelentős átrendeződés nélkül. Pécselyen az öregségi nyugdíj meghatározó szerepe tovább erősíti az idős népességre épülő településszerkezetet, ami hosszú távon az időskorúakat célzó szolgáltatások tervezését teszi szükségessé.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A mai magyar társadalomban az idősek aránya a népességben belül több mint 20 %, s lényeges probléma az idősek életében az elmagányosodás, az izoláció, az egészségi állapot romlása. A testi egészség romlásával párhuzamosan fokozottan megjelennek a mentális és a szociális problémák.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	10	15	8	13	14	14
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	0	0	1	3
	%	0,00%	6,67%	0,00%	0,00%	7,14%	21,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	3	1	1	2	4
	%	0,00%	20,00%	12,50%	7,69%	14,29%	28,57%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	2	0	3	1	1
	%	20,00%	13,33%	0,00%	23,08%	7,14%	7,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	1	1
	%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,14%	7,14%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	7	4	3	3	2
	%	40,00%	46,67%	50,00%	23,08%	21,43%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban a nyilvántartott álláskereső körében tartósan magas arányt képviselnek az idősebb, különösen a 61 év feletti korosztályba tartozók, ami a munkaerőpiaci elhelyezkedés nehézségeire utal ebben az életkorban. 2020–2021-ben az idősebb korcsoportok aránya kiemelkedően magas volt, ami a járványhelyzet munkaerőpiaci hatásával is összefüggésbe hozható. A 41–50 évesek aránya 2023–2024-re emelkedést mutat, ami az aktív korú, de már kevésbé rugalmas munkavállalók növekvő sérülékenységét jelzi. Az 51–55 és 56–60 éves korosztály létszáma alacsonyabb és ingadozó, de jelenlétük folyamatos. Összességében az adatok arra utalnak, hogy az életkor előrehaladtával nő a tartós álláskereső kockázata.

b) tevékeny idős korban, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A legfontosabb feladat az egészséges és aktív idős korban támogatása. A jó egészség kihat az életminőségre: minél tovább maradunk egészségesek, annál nagyobb eséllyel őrizhetjük meg önállóságunkat, függetlenségünket és aktivitásunkat. Ha az előregedő társadalom tagjai egészségesek maradnának, csökkenne az egészségügyi rendszerekre nehezedő teher, és kevesebben vonulnának betegség miatt nyugállományba.

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon kicsi, bár lassan a multinacionális cégek felismerik az ebben rejlő lehetőségeket. A speciális tudással rendelkező személyek elhelyezkedése könnyebb.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az Önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, a foglalkoztatás megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat. Az önkormányzat a Családsegítő Szolgálat keretében látja el feladatát.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A területi szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális és szociális szüksége kielégítése biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében gondoskodunk:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához,
- azoknak az alapvető gondozási, ápolási feladatoknak, az önálló életvitel fenntartásában az ellátott és lakókörnyezete higiénia körülményeinek megtartásában való közreműködés, valamint a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtás is.

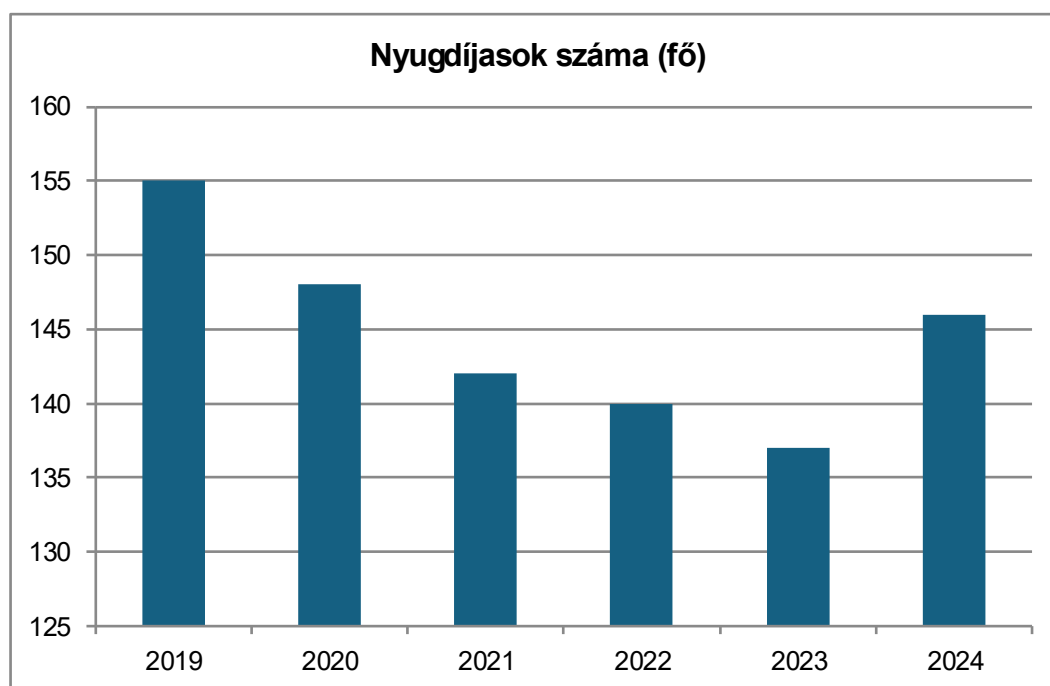
A jelzőrendszeres házi gondozó szolgálat olyan szociális szolgáltatás, amely saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Az ellátás igénybevételét az ellátott kérheti. A beérkezett kérelmek elbírálása érkezési sorrend alapján, a területi megoszlást és a szabad kapacitásokat szem előtt tartva történik.

Célunk: Egészségben és biztonságban továbbra is otthonukban élhessenek olyan idős, beteg emberek is, akik a házi gondozó szolgálat nélkül kórházi, vagy bentlakásos intézményi ellátás igénybevételére kényszerülnének.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	60	95	155
2020	58	90	148
2021	53	89	142
2022	57	83	140
2023	55	82	137
2024	62	84	146

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált időszakban a nyugdíjban és egyéb ellátásokban részesülők száma enyhe csökkenést mutat 2019 és 2023 között, majd 2024-ben ismét emelkedik. A nők száma minden évben jelentősen meghaladja a férfiakét, ami összhangban áll a magasabb női várható élettartammal. A 2020–2021 közötti visszaesés részben demográfiai folyamatokkal és a járvány időszakának hatásaival magyarázható. A későbbi években a létszám stabilizálódik, jelentős kilengések nélkül. Az adatok összességében egy tartósan magas arányú, de lassan változó idős ellátotti körre utalnak.

Pécselezen a nyugdíjasok magas és stabil aránya tovább erősíti az előregedő településszerkezetet, ami hosszú távon az időskorúakat támogató helyi szolgáltatások fenntartását és fejlesztését teszi indokolttá.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	118	0	1	0
2020	115	0	0	0
2021	122	0	0	0
2022	127	0	0	0
2023	126	0	1	0
2024	132	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A 65 év feletti lakosság száma a vizsgált időszakban összességében növekvő tendenciát mutat, 2019-hez képest 2024-re érdemben emelkedik. Ezzel szemben nappali ellátásban részesülő időskorú a településen egyik évben sem szerepel, a házi segítségnyújtásban részesülők száma végig rendkívül alacsony, mindössze elszórtan jelenik meg egy-egy fővel. Szociális étkeztetésben a vizsgált időszakban nem részesült senki.

Településünkön a falugondnoki szolgálat rendszeresen látogatja az időseket és segíti a rászorulókat a mindennapi életben.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében. A településen aktív nyugdíjas élet folyik, munkájukra mindig lehet számítani a településen megrendezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban a programok szervezésében. Az önkormányzat igyekszik olyan programokat szervezni, amelynek keretében a településen élő különböző generációk közös szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget találnak, erősítve ezáltal a generációk közti párbeszédet.

c) idősök informatikai jártassága;

A településen a könyvtárban van lehetőség az informatikai jártasság megszerzésére és itt biztosítunk hozzáférést az internet használathoz.

d) a generációk közötti programok.

Rendezvényeink nagy többsége a teljes lakosság részvételét célozza meg programjaival, külön figyelmet fordítva a generációk együttműködésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nyugdíjasok körében a helyi sportélet is nagyon népszerű, rendszeresen látogatják a településen megrendezésre kerülő szabadidős programokat, mind résztvevőként, mind nézőként.

A helyi körzeti megbízott időközönként előadásokat tart a nyugdíjasok részére a bűnmegelőzés, illetve áldozattá válás megelőzése érdekében.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolati problémák. Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Generációs programok szervezése.

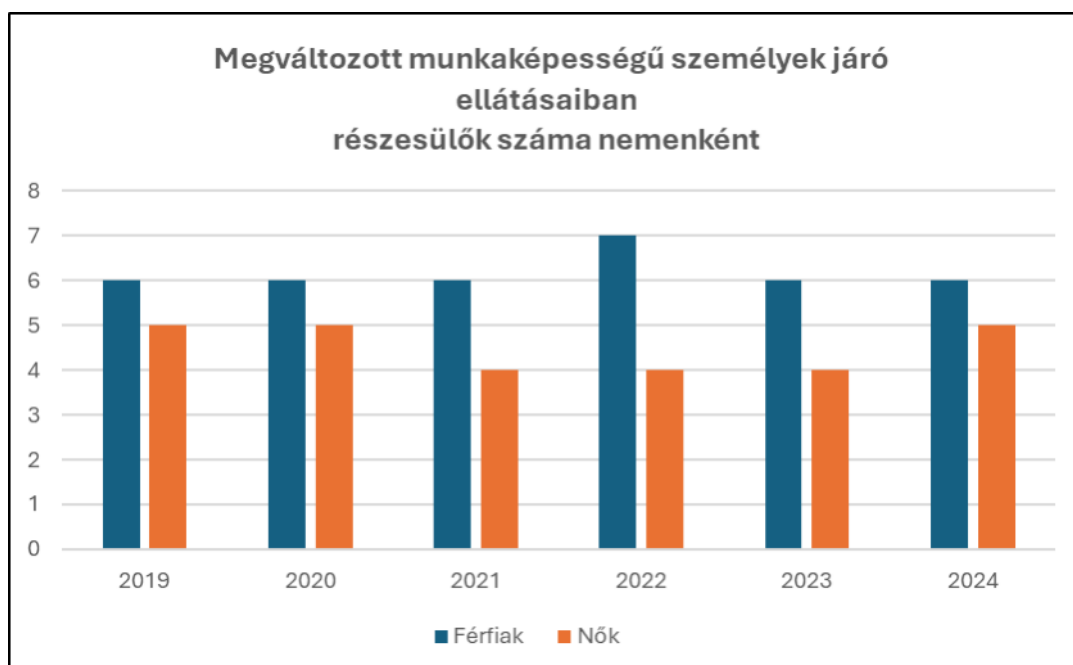
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők helyzete sokszor többféle kihívást hordoz, legyen szó fizikai akadályokról, társadalmi elfogadásról vagy a munkaerőpiaci lehetőségek korlátozottságáról. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében fontos az akadálymentes környezet kialakítása, a megfelelő támogatások és szolgáltatások elérhetősége, valamint a társadalmi érzékenyítés.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	6	5	11
2020	6	5	11
2021	6	4	10
2022	7	4	11
2023	6	4	10
2024	6	5	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma a vizsgált időszakban összességében stabil, 10–11 fő között ingadozik. A férfiak száma minden évben kissé meghaladja a nőkéét, de jelentős nemek közötti eltérés nem figyelhető meg. A 2021-es enyhe csökkenést

követően a létszám visszatér a korábbi szintre, ami kiegyensúlyozott ellátási struktúrára utal. Az adatok nem jeleznek sem hirtelen növekedést, sem tartós csökkenést, így az ellátotti kör nagysága hosszabb távon állandónak tekinthető. Ez arra utal, hogy a célcsoport létszáma a településen stabil. Pécselyen a megváltozott munkaképességű lakosok állandó jelenléte indokolja a számukra hozzáférhető foglalkoztatási és szociális támogatási lehetőségek folyamatos fenntartását.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 491 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 6,2 százaléka. A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A legközelebbi lehetőség a szomszédos településen van. A Janka Tanya Közhasznú Nonprofit Kft. Rehabilitációs és fejlesztő foglalkoztatást nyújt autista és értelmi fogyatékkal élő felnőtt személyek számára Tótvázsonyban. Céljuk az autista és értelmi fogyatékos felnőtt személyek esélyegyenlőségének és társadalomba való beilleszkedésének támogatása, ezen személyek szociális foglalkoztatása és fejlődésük támogatása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató szolgáltatások, intézmények a településen nincsenek.

Balatonfüredi Kistérség 20 önkormányzata többcélú kistérségi társulási szerződést kötött 2004. június 25-én, a társulás tagja Pécsely Község Önkormányzata is. A társulási szerződés az elmúlt években 10 alkalommal került módosításra, részben törvényi kötelezettségből, részben a tevékenységi kör változásából eredt. A társult önkormányzatok a Megállapodást közös akarattal módosították, így 2013. január 1. napjától új néven működik tovább: Balatonfüredi Többcélú Társulás. A Társuláshoz tartozó települések száma 22.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az orvosi rendelő épülete teljesen akadálymentesített. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs információ, az önkormányzat épületei és közintézményei – melyek a munkahelyek egy részét biztosítják a településen – részben akadálymentesek. Az orvosi rendelő 2022-ben lett teljesen akadálymentesített, külső feljáróval és a váróban akadálymentes WC-vel ellátva.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az új beruházások, a járdák, utcák felújítás már akadálymentesített környezet kialakításával történik. A járdák nagyrészt akadálymentesek. A településen tervezett és a közeljövőben megvalósuló beruházások kivitelezésénél figyelembe vesszük és megtartjuk az akadálymentesítés követelményrendszerét és előírásait.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Speciális közlekedési megoldás, valamint fogyatékosok nappali intézménye a településünkön nincs.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Pécselyen az épületek felújításánál kiemelt figyelmet fordítanak az akadálymentesítésre, amely az orvosi rendelő esetében már megvalósult. A fogyatékkal élők számára elérhető kulturális események biztosítják a társadalmi részvételt és a közösségi integrációt. Ezek a programok hozzájárulnak ahhoz, hogy a településen élők egyenlő esélyekkel vehessenek részt a közéletben és a mindennapi életben.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
A fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzübeli vagy természetbeni juttatásokhoz	Érdekvédelmi szervezetek megkeresése.
Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága	Különbféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindenhol akadálymentesítettek.	Pályázati források függvényében az épületek korszerűsítése, akadálymentesítés.
A járdák burkolata régi, hiányos és töredezett, a rajtuk való közlekedés nehézségekbe ütközik.	Járdák felújítása
Az útburkolatok sok helyen elhasználtak, kátyúsak, felújításra szorulnak	Úthálózat felújítása, biztonságosabb közlekedés biztosítása.
Nincs a faluban egy kültéri fedett rendezvényhelyszín, ahol rossz idő esetén is megtarthatók a programok	Fedett kocsisín kialakítása
Hiányoznak a közösségi terek, ahol a családok, barátok kikapcsolódhatnak, ahol a közösségek találkozhatnak	Közterek, parkok, játszóterek felújítása, padok, asztalok, kerékpártárolók kihelyezése
Kevés az egészségvédelemmel kapcsolatos tájékoztatás, program	A lakosság jó egészségügyi állapotának megőrzése érdekében egészség-és sportnap rendezése, prevenciók előadások tartása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis - és nagy vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Pécsely a jövőben is még inkább élhető településsé váljon.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen jelen van a Katolikus és Református Egyház, a Pécselyi Emberek Lelkes Egyesülete és A Pécselyi Általános Iskola és Óvoda Gyermekeiért Közalapítvány képviseli a civil szektort.

Ezek a szervezetek a közös célok, kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatók és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen a falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka stb.

A polgármester, a képviselők, civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető, de természetesen a jót lehet még jobbá tenni. Ez sok nem feltétlenül akarat, hanem szabadidő kérdése. A településen élő emberek sokat dolgoznak, a lakók közül sokan ingáznak, így a munkaidő mellett az utazás sok időt vesz el és az otthonok rendben tartása sok energiát igényel.

Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket civil szervezetek támogatására, a költségvetéséből támogatja a településen működő egyházakat, egyesületeket.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A település tekintetében a területi társulással kapcsolatos információkat a helyi esélyegyenlőségi program bevezető része, a 2.1. pontban és a 7.1. pontban kifejtettek részletesen szabályozzák és elemzik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szervezetek kapcsolata a célcsoportokkal jónak mondható. A civil szervezetek hatékonyan részt vesznek a település életében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szervezetek részt vesznek a település életében és különböző adományokkal, támogatásokkal segítik a rászorultakat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába bevontuk az érintett önkormányzati intézményeket, (Szociális Alapszolgáltatási Központ, Városi Rendelőintézet), a célcsoportokkal foglalkozó civil szervezeteket (S.O.S. Együtt Egymásért Alapítvány és a Mozgássérültek Balatonfüredi Egyesülete). Információs adatokat kértünk a Járási Hivatal Munkaügyi Központjától és a Járási Hivatal Népegészségügyi Intézetétől. A helyzetelemző rész összeállításakor az egyes szakterületek beszámolóit is figyelembe vettük. A helyzetelemzés értékelése és az intézkedési terv elkészítése érdekében részvételükkel HEP fórumot tartottunk. A település honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezáltal biztosítva a teljes körű nyilvánosságot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Pécsely Község Önkormányzatának Képviselő - testülete nyilvános ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó. Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál	Közfoglalkoztatás fenntartás; egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködési különbségek megjelenése az óvodában, iskolában	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. Adományozások szervezése
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.

	Nemzedékek közötti kapcsolati problémák. Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Generációs programok szervezése
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet. Kisgyermekes családok esetében a gyermekek napközbeni elhelyezésének problémái.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Családi napközi kialakításának szorgalmazása, segítése
Fogyatékkal élők	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. A fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Érdekvédelmi szervezetek megkeresése. Különféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindenhol akadálymentesítettek. A járdák burkolata régi, hiányos és töredezett, a rajtuk való közlekedés nehézségekbe ütközik. Az útburkolatok sok helyen elhasználtak, kátyúsak, felújításra szorulnak. Nincs a faluban egy kültéri fedett rendezvényhelyszín, ahol rossz idő esetén is megtarthatók a programok. Hiányoznak a közösségi terek, ahol a családok, barátok kikapcsolódhatnak, ahol a közösségek találkozhatnak. Kevés az egészségvédelemmel kapcsolatos tájékoztatás, program.	Pályázati források függvényében az épületek korszerűsítése, akadálymentesítés. A járdák felújítása és karbantartása a pályázati lehetőségekhez mérten. Úthálózat felújítása, biztonságosabb közlekedés biztosítása. Fedett kocsiszín kialakítása Közterek, parkok, játszóterek felújítása, padok, asztalok, kerékpártárolók kihelyezése. A lakosság jó egészségügyi állapotának megőrzése érdekében egészség-és sportnap rendezése, prevenciós előadások tartása
---	---	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a falu közösségébe be tudnak illeszkedni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózásának esélyei meglegyenek, a mélyszegénységben élők beilleszkedjenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészségének megőrzését és szabadidős programjaik szervezését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szociális helyzetére, elmagányosodásának elkerülésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitika i stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Önkormányzati tulajdonban lévő épületek korszerűsítése , akadálymentesítése	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek korszerűtlenek , elavultak, nem mindenhol akadálymentesítettek.	Az épületek korszerűsítése , akadálymentesítése	Településfejlesztési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Az épületek energetikai korszerűsítése , a lakosság igényeinek megfelelő felújítások megvalósítása a középületekben	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Kiírt pályázatok figyelése, pályázatírás	Energiamegtakarítás, korszerűbb, magasabb színvonalú közösségi színterek, lakossági szolgáltatások	Pályázati erőforrás	5 év	Nem releváns
2	Járdák, útburkolatok felújítása	A járdák burkolata régi, hiányos és töredezett, a rajtuk való közlekedés nehézségekbe ütközik. Az útburkolatok sok helyen elhasználtak, kátyúsak, felújításra szorulnak	Az úthálózat és a járdák felújítása, biztonságosabb közlekedés biztosítása.	Településfejlesztési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázati lehetőségek függvényében pályázatírás, nyertes pályázat esetén a járdák és az utcák burkolatának felújítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Folyamatos pályázatfigyelés és	A lakosság elégedettségének mérése kérdőívvel	Pályázati pénzből	5 év	nem releváns
3	Fedett közösségi tér kialakítása	Nincs a faluban egy kültéri fedett rendezvényhelyszín, ahol rossz idő esetén is megtarthatók a programok	Fedett kocsiszín kialakítása	Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázatfigyelés, pályázatírás, fedett rendezvényhelyszín kialakítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Pályázatfigyelés és	Nagyobb résztvevői szám az önkormányzati rendezvényeken	Pályázati pénzből	5 év	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A munkanélkülie	A szegénység oka és	Közfoglalkoztatás fenntartás;	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti	Kapcsolattartás a Munkaügyi	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A munkanélkülie	Helyi humán erőforrás, civil	5 év	nem releváns

	k elhelyezkedés ének segítése	következmény e a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.		Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Hivatallal, a munkanélküliek felkeresése, munkalehetőségek számbavétele esetleges képzésekről tájékoztatás kiküldése az érintetteknek		Folyamatos tájékoztódás	k létszámának csökkenése	összefogás		
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A gyerekek esélyegyenlőségének növelése	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.	Szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Gyerekprogramok, sportprogramok által a gyerekek csoportjából elfogadó, befogadó, támogató közösség kialakítása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Folyamatos tájékoztódás	Barátságok kialakulásával csökken a peremre szorult gyerekek száma.	önkormányzat saját keret, önkéntesek, civil szervezetek	5 év	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Baba-mama tájékoztatók szervezése	gyermekes családok szegénysége	szükséglet kielégítése, kiszámíthatóság, tervezhetőség, kooperáció	gyermekvédelmi beszámoló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 VI. testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás	hely keresése, ahol rendszeresen összehozzuk a célcsoportot	főjegyző, polgármester, védőnő	2028. 12. 31. (vasárnap) Megvalósul, éventi ismétlődő	évi 2 db rendezvény	humán erőforrás, kommunikációs, reklám, média, infrastruktúra, rezsui	hagyományteremtés, intézményi visszajelzés	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Települési egészségnap	Idősek egészségügyi problémái	aktív idősor meghosszabbítása	VMK Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály éves beszámoló	Időügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	rendezvény megszervezése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Megvalósul, évente ismétlődik	szűrések száma, résztvevők száma, szakrendelések átírányítottak száma	infrastruktúra, rezszi, dologi költségek, saját humán erőforrás	1 év + évente	Önálló megvalósítás

2	Idősek világnapja megünneplése	kevés tematikus generációs program	idősek társadalmi megbecsülésének erősítése	éves beszámoló	Időügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	program szervezése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Megvalósul, évente	résztevők száma	támogató, anyagköltség, helyszín, Faluház	évente lehet hagyományteremtő hosszú táv	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Településen középületek akadálymentesítése	településen fogyatékkal élők segítése	akadálymentesítés	Településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025	műszaki megvalósítás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Folyamatos	látogatók száma	saját humán erőforrás, műszaki költség	2 év	Önálló megvalósítás
2	Járdák akadálymentesítése	hiányzó szolgáltatás	akadálymentesítés	Településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025	műszaki megvalósítás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Kiírt pályázatok figyelése, pályázatírás	látogatók száma	Pénzügyi erőforrás: pályázati forrásokból, + saját humán erőforrás	5 év + folyamatos	Önálló megvalósítás

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

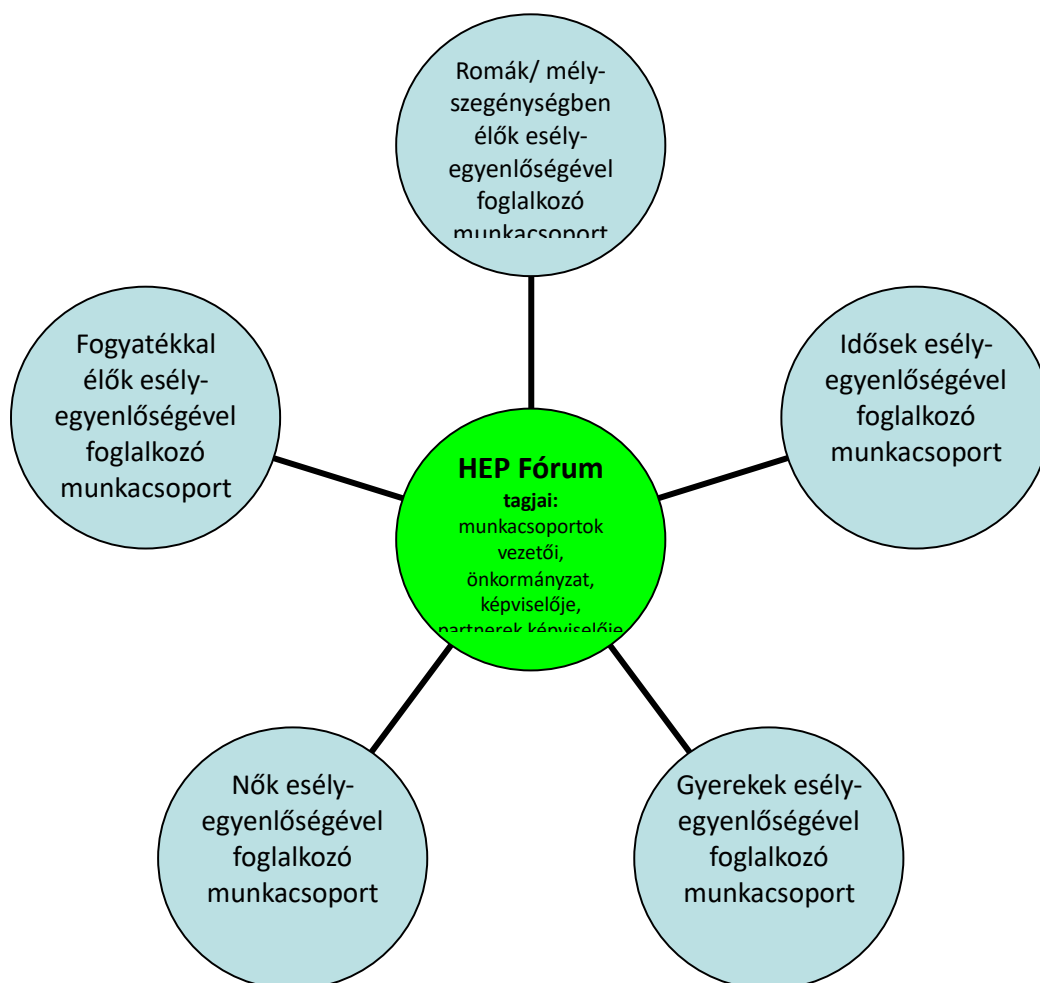
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti és önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pécsely község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pécsely község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 138/2023. (XII.11.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA